

2 Samuel

Sabitun nuna ya librun Samuel kay gigisa ya sa sabin Hebreo. Nuwa sa kinakadangan panawun napakadyag yan luwa ya sabay ya 1 Samuel buy 2 Samuel. Sa katatawliyan 1 Samuel, napati sa pamikilaban si Arin Saul ya sabay ya mumunan Ari sa Israel buy ya tatluy anak na ya silan Jonatan, Abinadab, buy Malchi. Sa pag-umpisan 2 Samuel nabalitan David ya napati si Arin Saul buy ya maanak na. Pamakayarin panêmtêm David kan Arin Saul, nagin ari ya sa prubinsiyan Juda. Pamakayarin dakun umnuy tawun, nagin ari ya sa buun Israel. Sa panawun pag-arin David sa Israel malakêy prublema na. Ya mani kapatin bansa un mani Israelita makilaban kana buy sa mani tawwan na. Para êt bayduy sarilin anak un David, ya si Absalom. Nagribeldi ya sa bapa na buy sinubukan nan kêwên ya kaarian na.

Nuwa nakadyag si David un mamakapakêdês ya kasalanan sabitun kêwên na si Batsheba ya asawan Uria, buy nakikanayun ya kana pamakayari pinati na si Uria amên maitagu nay kasalanan na dinyag na. Alwa pun êt ta abiin nangasalanan ya êt laban sa Namalyari sa kapamilatan pamilang nan lawyakin Israelita ya malyari nan ilaban. Paramanbaydu, sa kaganawan Israelita, si David ya pêtêg manunul sa Panginuun sa buun biyay na.

Impatandan Bapan Namalyari ya kangêdan buy pangidu na kan David sa kapamilatan panyag nan kasunduan kana. Ya kasunduan na abiin makitan ya sa kapitulu 7 ya sabay ya pinakamaulaga gawan nangakuy Namalyari kan Arin David buy sa maanak na tungkul kan Jesu Cristu ya maubat sa layin Arin David ya sabay ya magin pagpapala sa kaganawan bansa kaparisun impangakun Namalyari kan Abraham (Genesis 12). Buy nangakuy Namalyari kan David ya mag-ari kanuman ya mani layi na. Ya pangakun ati nalyari ta naubat sa layin David si Jesu Cristu buy mag-ari ya makanuman.

1

Ya pamibalitan pangamatin Saul kan David

¹ Sabitun panawun pangamatin Saul, nag-udung si David ubat sa panambut na sa mani Amalekita. Naku ya sa Ziklag buy nanugêl ya baydun luway allu.

² Sa ikatluy allu, bêngat tan nakuy gisay liyaki sa balayan Ziklag ubat sa kampun mani Israelita. Bayu nakuy liyakin abiin sa Ziklag, gininit nay mani yaming na buy nam-i yan tuwapuk sa ulu na amên ipakit sa mani tawuy sadyay panêmtêm na. Nagdani ya kan David buy nagpalukub ya bilang panggalang kana.

³ Pinatang David ya liyakin abiin, “Saantuy ubatan mu?”

Nakitbay ya, “Tinumakas sakun ubat sa kampun mani Israelita.”

⁴ Pinatang David ya liyakin abiin, “Sabêt ta nalyari? Sabin mu kangkuy tungkul sa labanan!”

Sinabin liyakin abiin, “Tinumakas ya mani Israelita sa labanan. Malakêy mani Israelita ya nati. Para êt baydu si Saul buy ya anak nay si Jonatan.”

⁵ Sinabin David sa miawsay ya nagsabin balitan abitu kana, “Parasaantu mun natandan ya nati ya silan Saul buy ya anak nay si Jonatan?”

⁶ Nakitbay ya miawsay, “Nitagun naman ya idi yaku sa Bung-uy Gilboa buy nakit ku si Saul ya nakaunsalig sa pêsê na. Magdani kan Saul ya mani sundalus Filisteo un nakakalesa buy nakasakay sa kabayu. ⁷ Nangawing si Saul nakit buy binêg naku. Kabay sinabi ku kan Saul, ‘Abiti yaku.’ ⁸ Pinatang ngakun Saul, ‘Sisabêt ka?’ Kabay sinabi ku kan Saul, ‘Gisa kun Amalekita.’ ⁹ Pamakayari, sinabin Saul kangku, ‘Midêng ka sa dani ku. Makisabi yaku kamuy patin mukina! Gawan magkasakit takina.’ ¹⁰ Kabay nidêng ngaku sa êtêb Saul buy pinati kuya. Ta tanda kuy a yina bumyay. Pamakayari, kingwa kuy kuronay idi sa ulun Saul. Buy kingwa ku êt ya têkay ya idi sa takyay na buy gintan kuy abiin kamuy amung ku.”

¹¹ Sên nalêngê lay abiin, gininit David buy kaganawan lawyaki ya kaawyun na, ya mani yaming la amên ipakit sa mani tawuy sadyay panêmtêm la. ¹² Nanêmtêm buy nag-ayunu silan David buy ya kaganawan lawyakin abiin anggan yabi. Nanangis sila gawan pinati sa kapamalatan kêya silan Saul buy ya anak nay si Jonatan buy ya mani tawun Panginuun. Buy nanangis ya lawyakin abiin para sa kaganawan Israelitay pinati.

¹³ Pinatang David ya miawsay ya nagsabi kanan balitan abitu, “Taga saantu ka?”

Nakitbay ya, “Anak kakun gisay Amalekitay dayuwan.”

¹⁴ Pinatang David ya liyakin abiin, “Uysiyan a ka ya nalimun patin ya liyaki ya intalagan Panginuun ta?”

¹⁵ Binêg David ya gisa sa mani sundalus na buy in-utus, “Maku ka baydi! Patin muy liyakin ati!” Kabay pinatin liyakin abiin ya Amalekita. ¹⁶ Sinabin David, “Sikaynan mismu ya nipapatin sarili mu gawan sa pagsabi mun pinati muy ari ya

intalagan Panginuun.”

Ya malungkut ta kantan David tungkul kan Saul buy Jonatan

¹⁷ Sadyay lungkut David. Kabay nagkanta yan malungkut tungkul kan Saul buy kan Jonatan ya anak na. ¹⁸ In-utus David sa mani tawwan na ya turwanan lan magkantan malungkut ya mani tawuy manugêl sa Juda. Binêg lay kantan abiin un “Kanta Tungkul sa Balangat.” Ati ya kantay insulat sa Librun Jashar.

¹⁹ “Israel, ya mani dakilay mallumaban yu,
pinati mismu sa kabung-uyan Israel.

Nati ya nangapapas-êy ya sundalus sa labanan!

²⁰ Agana yu ikuwentu sa Gat.

Agana yu sabin ya balitan ati sa mani dan un Ashkelon.

Nu sabin yu sa mani tawun abiin na tungkul sa labanan,

dat ikasayan mani babayin Filisteo ya asê makakilala sa Namalyari.

²¹ Mani bung-uy Gilboa,

ayin ta dayin uran o dêyang nga lumateng kamuyu.

Buy ayin ta dayin tumubu sa pan-itanêm sa panggitnan yu amên iandug sa Namalyari.

Ta baysên nadinatan mani kapati ya panagkan matapang nga ari ya si Saul.

Buy ayin nan mamunun laru baydi amên linisin buy pasilêngên na panagkana.

²² Inlabanan Jonatan ya mani kapati sa kapamilatan bayi na.

Buy inlabanan Saul ya mani napas-êy ya sundalus sa kapamilatan kêya na.

Ya bayi Jonatan pawan makatunduy.

Buy ya kêyan Saul a ya mag-udung un ayin daya.

²³ Kaban nabyay silan Saul buy si Jonatan,

inidu buy panggalangên silan mani tawu.

Sên nati silan Saul buy si Jonatan,

niawyun sila sa balang gisa.

Igit silan mabilis kaysa mani agila

buy igit silan napas-êy kaysa mani lewun.

²⁴ Mani babayin Israel,

manêmtêm kaw para kan Saul.

Binyanan kaw Saul un makamal la yaming nga naudit

buy binyanan nan gintuy mani yaming yu.

²⁵ Nati ya nangapapas-êy ya sundalus sa labanan!

Pinati si Jonatan sa mani kabung-uyan Gilboa.

²⁶ Manêmtêm maku kamuy patêl kun Jonatan,

Taganan sikay kapapaidu kangku.

Inidu muku un igit pun

kaysa pangidun mani babayi sa mani asawa la buy mani anak la.

²⁷ Nati ya nangapapas-êy ya sundalus sa laban!

Nasiray mani almas ya ginamit sa labanan.”

2

Nagin ari un Juda si David

¹ Pamakalibas dakun umnuy panawun, pinatang David ya Panginuun, “Sêpat taku nayin maku sa gisa sa mani balayan ya idi sa Juda?”

Sinabin Panginuun kan David, “Maku ka.”

Pamakayari, pinatang David ya Panginuun, “Saantuy lugal ya sêpat kun lakwên?”

Nakitbay ya Panginuun, “Maku ka sa Hebron.” ² Kabay naku silan David buy ya luway asawa na sa Hebron. Ya lagyun mani asawa na sabay silan Ahinoam ya taga Jezreel buy si Abigail ya taga Carmel ya manan asawan Nabal. ³ Pikilaku êt David ya mani sundalus na buy gintan lay mani pamilya la. Nanugêl sila sa Hebron buy sa mani lugal ya nakapalitêng baydu. ⁴ Naku sa Hebron ya mani mamuun sa Juda. Buy binulugan lan laruy ulun David bilang tanda ya intalaga yan magin arin layin Juda.

Pamakayari, sinabi la kan David ya in-ilbêng un mani lawyaki ya taga Jabes Gilead ya bangkay Saul. ⁵ Kabay niutus si David un mani mamisabi sa mani lawyaki ya manugêl sa Jabes Gilead. Sinabin mani mamisabin abiin kalla, “Pagpalên kaw dayin Panginuun gawan impakit yuy kangêdan kan Saul sa kapamalatan pamilbêng yun bangkay amung yu. ⁶ Buy amêsên, ipakit kamuyun Panginuun ya kangêdan buy katapatan na. Ipakit ku êt ya kangêdan kamuyu gawan in-ilbêng yuy bangkay Saul. ⁷ Magpakapas-êy kaw buy pas-êyên yuy nakêm yu agyan nati yay ari yu ya si Saul. Buy intalaga kun mani tawuy manugêl sa Juda bilang ari la.”

Ya pamikilaban sundalus David sa sundalus Saul

⁸ Pakan si Abner ya anak Ner ya sabay ya mamuun mani sundalus Saul, gintan nay anak Saul ya si Ishboshet sa Mahanaim. ⁹ Impatandan Abner ya si Ishboshet ya bayuy ari, sa Gilead, Ashuri, Jezreel, Efraim, Benjamin, buy sa buun Israel.

¹⁰ Sabitun nagin arin Israel ya anak Saul ya si Ishboshet, apattapuy tawun nayna. Nag-ari ya sa Israel un luway tawun. Nuwa sinunul mani layin Juda si David.

¹¹ Nag-ari si David sa mani tawuy layin Juda un pituy tawun buy anêm ma buwan. Sa panawun na abitu, manugêl ya sa Hebron.

¹² Gisay allu, silan Abner ya anak Ner buy mani sundalus Ishboshet ya anak Saul, namita sila sa Mahanaim buy naku sila sa Gibeon. ¹³ Si Joab ya anak Zeruya buy ya kaatag sundalus David, naku sila êt sa Gibeon. Timbêng Joab buy mani sundalus silan Abner buy ya mani sundalus Ishboshet sa pagpaluywan ya idi sa Gibeon.

Niknu ya mani sundalus Abner sa gisay agid un pagpaluywan na abiin. Buy niknu ya mani sundalus Joab sa kaatag agid un pagpaluywan na abiin. ¹⁴ Sinabin Abner kan Joab, “Mamili kitamun miawsay ya milaban sa balang gisa sa arapan tamu.”

Nagsabi si Joab, “Awu. Lumaban ya mani lawyaki sa balang gisa.” ¹⁵ Kabay nidêng ya mani miawsay. Namilin mapu buy luway sundalus ubat sa layin Benjamin para kan Ishboshet ya anak Saul. Buy namilin mapu buy luwa sa mani sundalus David. ¹⁶ Tinalan balang gisa kalla ya ulun kapati na buy inlatug kêya angga sa mati silan kaganawan. Kabay binêg un mani tawun Helkat Hazurim ya lugal ya idi sa lutan Gibeon. ¹⁷ Amêsên, nag-umpisan lumaban mangêd ya kaatag lawyaki sa balang pustu. Nuwa sinambut mani sundalus David silan Abner buy ya mani sundalus Israel.

Ya pamatin Abner kan Asahel

¹⁸ Dilag tatluy anak si Zeruya ya sabay silan Joab, Abishai, buy si Asahel. Ya tatluy anak ka abiin, idi sila sa pagpaluywan. Sadyay bilis pamuwayun Asahel kaparisun pamuwayun usa. ¹⁹ Nag-umpisan mangamat si Asahel kan Abner sa labanan. A ya nagsalimbawud sa wanan o sa udi sa pangamat na kan Abner.

²⁰ Kaban mantumakas si Abner kan Asahel, inêlêw na si Asahel sa bukut na. Pamakayari, namatang ya, “Sika nayi si Asahel?”

Sinabin Asahel, “Awu.”

²¹ Sinabin Abner kan Asahel, “Agana mukina kamatên. Abitu tanay gisa sa mani kaawyun ku ya kamatên mu buy kêwên muy gamit na.” Nuwa asê tinunggun si Asahel sa panagal kana.

²² Kabay sinabin manguman Abner kan Asahel, “Agana mukina kamatên! Dat mapati kata. Nu mapati kata sabêt ta lupay maiarap ku sa patêl muy si Joab.”

²³ Nuwa asê nalabay si Asahel ya tunggên sa pangamat kan Abner. Kabay tinunggên nanan muwayu si Abner. Inlatug nay bitukan Asahel sa katganan un pêsê na. Inlatug ya pêsên abiin sa lawinin Asahel angga sa bukut na. Pamakayari, nitugaw si Asahel buy nati sa lugal la abiin. Sên nakuy kaatag mani lawyaki sa lugal nu saantu nati si Asahel, tinunggên silay nan muwayu.

²⁴ Nuwa pangkamatên pun Joab buy si Abishai si Abner. Kaban mitanglêway allu, makuy mani lawyakin abiin sa nabêlêng nga bung-uy ya pambêgên Ammah. Idi ya nabêlêng nga bung-uy ya abiin sa arapan Gia sa dan papakun sa kakyangan Gibeon. ²⁵ Nititipun ya mani layin Benjamin kan Abner sa tungatung nabêlêng nga bung-uy amên maglêan sa pamikilaban. ²⁶ Pamakayari, nang-angaw si Abner kan Joab, “Itgên taminay pamipapati tamun ati! A mu nayi mapukatan ya kay sakit nakêm ya magin tagêy ati? Makanu mu iutus ya mani sundalus mun tunggên sa pangamat sa mani kamag-anak yu?”

²⁷ Sinabin Joab, “Pan-ipilmi ku sa nabyay ya Namalyari nu a mu sinabi kangku, nakamat dayin mani sundalus ku ya mani Israelita anggan maranun.” ²⁸ Kabay

pinatunuy Joab ya patutut na amên tunggên nan mangamat buy tunggên nan labanan mani sundalus sa abiin ya mani Israelita. ²⁹ Namawatwat namita silan Abner buy ya mani sundalus na sa lawug Araba. Naglipay ya mani sundalus sa abiin sa ilug Jordan buy insundu lay pamita la sa buun maranun angga sa milatêng sila sa Mahanaim.

³⁰ Nag-udung si Joab ubat sa pangamat kan Abner. Sên tinipun nay sundalus na, natandan nay nati yay mapu buy siyam ya mani sundalus David, liban kan Asahel.

³¹ Nuwa nakapati ya mani sundalus David un tatluy dalan buy anêmmapu sa mani sundalus Abner ya layin Benjamin. ³² Kingwan mani sundalus David ya silan Joab ya bangkay un Asahel. Buy in-ilbêng lay bangkay na sa pamilbêngan un bapa na ya idi sa Betlehem. Pamakayari, namita silan Joab sa buun yabin abitu. Sên nag-umpisan nagsalwang ya allu, inlumatêng silan Joab sa Hebron.

3

¹ Nabuyutan ya pamilaban un pamilyan Saul buy ya pamilyan David. Ya pustun David pinupumas-êy nuwa ya pustun Saul nangaynay nan nangayna.

Ya mani anak David

² Kaban idi sa Hebron si David, nabiyang yan anêma anak.

Si Amnon ya panganay.

Ya lagyun indu un Amnon sabay si Ahinoam ya taga Jezreel.

³ Si Kileab ya ikalway anak na.

Ya lagyun indu un Kileab sabay si Abigail ya taga Carmel ya nabal-uy asawan Nabal.

Si Absalom ya ikatluy anak na.

Ya lagyun indu un Absalom sabay si Maaca. Si Maaca ya anak ka babayin Talmai. Si Talmai ya ari un Gesureo.

⁴ Si Adonia ya ikaapat ta anak na.

Ya lagyun indun Adonia sabay si Hagit.

Si Shefatia ya ikalimay anak na.

Ya lagyun indu un Shefatia sabay si Abital.

⁵ Si Itream ya ikaanêma ya anak David.

Ya lagyun indu un Itream sabay si Egla.

Ya kaganawan anak ka abiin, in-anak sa Hebron.

Ya disisyun Abner ya manawup kan David

⁶ Kaban milalaban ya mani sundalus Saul buy sundalus David, napakadyag makapangyarian na mamuun si Abner sa mani sundalus Saul. ⁷ Bayu nati si Saul, dilag yan asaway ipus ya sabay si Rizpa ya anak Aya. Sinabin Ishboshet kan Abner, “Uysiyang nakigêt kaya sa asaway ipus bapa kuta?”

⁸ Sadyay tubag Abner kan Ishboshet gawan sa sinabin Ishboshet kana. Kabay sinabi na, “Siku nayi ya ulun asuy kakampin mani tawuy manugêl sa Juda? Paubat sabitun nuna, impakit kina sa bapa mu ya si Saul ya kangêdan ku buy sa mani kaluguran buy sa pamilya na angga amêsên. A kata indin kan David. Nuwa pansangkalan muku amêsên ya manyag gakun nadawak ka bagay sa babayin ati!

⁹ Nu parabaydu awêd, mangêd pun na sawpan kuta si David ya matupad ya impangakun Panginuun kana, buy taganan parusan naku dayin Namalyari nu a kuya sinawpan. ¹⁰ Impangakun Panginuun kan Saul ya kêtên nay kaarian sa pamilya na. Pamakayari, magin ari si David sa Israel buy sa Juda. Buy mag-ari ya sa kaganawan tawuy idi sa pibunakan un Dan angga sa Beer-seba.” ¹¹ Asina nanguman nagsabi si Ishboshet kan Abner gawan nalimu ya kan Abner.

¹² Pamakayari, niutus si Abner un mani mamisabi kan David buy sinabi, “Sisabêt ta mag-ari sa lugal la ati? Idyag mukun kasunduwan. Pamakayari, sawpan kataw masakup ya buun Israel.”

¹³ Sinabin David sa mani mamisabin abiin, “Awu. Idyag katan kasunduwan kamu. Nuwa dilag gakun yawadên kamu, a muku makit liban nu gêtan mu kangku si Mical ya anak Saul.” ¹⁴ Pamakayari, namiutus si David un mamisabi sa anak Saul ya si Ishboshet buy sinabi, “Iudung mu kangkuy asawa ku ya si Mical, ya tinangên ku sa alagan gisay gatus balat ya pinanulyan mani Filisteo.”

¹⁵ Kabay niutus si Ishboshet ya kêtên si Mical sa asawa na ya si Paltiel ya anak Laish. ¹⁶ Nuwa nakilaku kanay asawa na ya si Paltiel un manangis angga sa Bahurim. Pamakayari, sinabin Abner kanay, “Muli kayna!” Kabay nuli yina.

¹⁷ Nakisabi si Abner sa mani mangatway mamuun sa Israel. Sinabi na, “Sa panawun na nilabas, inlabay yuy magin ari yu si David. ¹⁸ Kabay amêsên, daygên yun ari yu si David! Ta impangakun Panginuun kan David, ‘Iligtas kuy mani tawu ku sa mani Filisteo buy sa kaganawan mani kapati la sa kapamilatan ipus ku ya si David.’ ”

¹⁹ Nakisabi êt si Abner sa mani layin Benjamin. Pamakayari, naku ya sa Hebron amên sabin kan David ya sawpan yan mani tawu sa Israel buy layin Benjamin sa pag-ari na kalla. ²⁰ Sên naku si Abner kan David sa Hebron, kaawyun nay luwampuy sundalus na. Naglêan si David un kalutu para kalla. ²¹ Sinabin Abner kan David, “Kakaidwan kun Ari buy Amung, mita ku buy tipunun kuy kaganawan Israelita kamu amên idyag lakan kasunduwan buy makapag-ari ka sa kaganawan labay mu.” Buy pinasawan David si Abner un mitan napatêt bêk.

Ya pamatin Joab kan David

²² Amêsên, inlumatêng ya mani sundalus David kaawyun si Joab ubat sa panduyung ya dilag gêtan na malakêy nasamsam. Nuwa si Abner a ya kaawyun David sa Hebron, tagawan impabita naya, buy namita yan napatêt bêk. ²³ Sên inlumatêng silan Joab buy ya kaganawan mani sundalus ya kaawyun na sa Hebron,

nabalitan Joab ya si Abner ya anak Ner, naku ya kan Arin David, nuwa tinulutan David si Abner un mitan napatêtbêk.

²⁴ Kabay naku si Joab sa ari buy sinabi, “Sabêt ta dinyag mu? Siyan inlaku kaya baydin Abner ta. Uysiyen pinabita muya ta, kabay ayin nina?” ²⁵ Kilala mu si Abner ya anak Ner. Naku ya baydi amên purayitin ka ta labay nan matandan ya tungkul sa kaganawan pandaygên buy pallakwên mu.”

²⁶ Sên nag-awas si Joab ubat sa arapan David, niutus yan kamatên si Abner. Kabay in-udung laya ubat sa pangasuyan Sira, nuwa asê tandan David da ati. ²⁷ Sên nag-udung si Abner sa Hebron, gintan yan Joab sa agid pasbul balayan amên kay maukuy nayan mapagkasabi. Buy inlatug na bayduy bitukan Abner. Kabay nati si Abner. Pinati yan Joab si Abner gawan pinati nay patêl na ya si Asahel.

²⁸ Sên nalêngên David ya pinatin Joab si Abner, sinabi na, “Sa pangamatin Abner, ayin nakun kasalanan makanuman buy ya mani tawuy pan-arian ku. Ta tandan Panginuun ya a tamu pinati si Abner ya anak Ner. ²⁹ Pinatin Joab si Abner. Parusan dayin Panginuun silan Joab buy ya pamilya na! Pawa sila dayin dilag mani sugat buy mani sakit sa balat. Buy pawa la dayin gamitin na têtên amên mibita. Buy patin sila dayi sa kapamilatan mani kêtaya. Buy matasan ta dayi silan kanên.”

³⁰ Pinatin mipatêl ya silan Joab buy si Abishai si Abner gawan pinatin Abner si Asahel ya patêl la sa pamakilaban la baydu sa Gibeon. ³¹ Pamakayari, sinabin David kan Joab buy sa kaganawan kaawyun na, “Ginitin yuy mani yaming yu buy magyaming kaw saku. Buy kaban mamita kaw mamilbêng kan Abner ya idi sa mumuna na manêmtêm kaw para kana.” Buy si Arin David, nakasunul ya sa kabawung. ³² In-ilbêng la si Abner sa Hebron. Nanangis silan Arin David buy ya kaganawan tawu sa pinilbêngan kan Abner.

³³ Ingkantan Arin David ya ati para kan Abner,

“Asê sêpat mati si Abner kaparisun tawuy makasalanan.

³⁴ Asê in-is-êl ya mani gamêt mu.

Asê in-is-êl ya mani bitis mu un mani kadena.

Nati ka kaparisun

tawuy pampatin nadawak ka mani tawu.”

Nanangis manguman ya kaganawan tawu para kan Abner.

³⁵ Pamakayari, inyawad kaganawan tawun abiin kan David ya bayu mitanglêw wa allu, mangan yan kanên. Nuwa insumpan David sa mani tawun abiin ya a ya mangan kanên sa allun abiin. Sinabi na, “Nu mangan naku, bayu mitanglêw wa allu, taganan parusan nakun Namalyari!”

³⁶ Natulay kaganawan tawu sa sinabin David. Agyan ya kaganawan pandaygên Arin David, ingkatula la. ³⁷ Kabay sa allun abitu, tandan kaganawan tawuy kaawyun Arin David buy kaganawan Israelita ya a na pinati si Abner ya anak Ner.

³⁸ Pamakayari, pinatang ari ya mani sundalus na, “A yu nayi tanday amêsên ya pangamatin mamuun buy dakilay liyaki sa Israel?” ³⁹ Buy agyan siku ya ari ya

intalaga, mayna ku amêsên. A ku agyun labanan ya mani anak Zeruya, ta taganan napas-êy sila kaysa kangku. Parusan dayin Panginuun ya namati kan Abner ayun sa kadawakan na dinyag na!”

4

Ya pamatin Recab buy si Baana kan Ishboshet

¹ Ya anak Saul ya si Ishboshet, nalêngê nay nati si Abner sa Hebron. Kabay nangaynay nakêm na. Buy napitikan kaganawan tawu sa Israel. ² Dilag luway pustun lawyaki ya nag-ubra para kan Ishboshet ya manduyung sa mani balayan un mani kapatî. Ya nuna sa gisa, si Baana. Buy si gisa, si Recab ya maanak Rimon ya taga Beerot, sa layin Benjamin. Ya balayan Beerot, sakup amêsên un Benjamin ³ tagawan tinumakas ya mani nanugêl sa Beerot papakun sa Gittaim. Angga amêsên, manugêl sila pun baydu bilang dayuwan.

⁴ Si Jonatan ya gisa pun na anak Saul, dilag yan anak ya pilay sabay si Mefiboset. Limay tawun nayna sabitun nabalitan nay nati si Saul buy si Jonatan ubat sa Jezreel. Kingwa yan manaysay kana buy tinumakas. Kaban mangamut yan mantumakas, nanabu ya buy napilay. ⁵⁻⁷ Gisay allu, naku sa balin Ishboshet silan Recab buy si Baana ya maanak Rimon ya taga Beerot. Inlumatêng ya luway liyaki sa balin Ishboshet un ugtuy mamut. Sa uras abiin, nakakalêk si Ishboshet sa kakalêkan na ya idi sa silid na ya magpaynawa. Sên sinumun silan Recab buy si Baana sa bali, magtatalingkayu silan mangwan dakun umnuy trigu. Pakan inlimêd lan inlatug ya bitukan Ishboshet un kêya la buy pinutus sa ulu. Kingwa lay ulu na buy tinumakas sila. Buun yabi silan namita sa Lawug Araba. ⁸ Gintan luway liyakin abiin ya ulun Ishboshet kan Arin David ya idi sa Hebron. Sinabi la sa ari, “Kakaidwan kun Ari buy Amung, abiti ya ulun Ishboshet ya anak Saul ya kapatî mu ya nanubuk namati kamu. Sa allun ati, in-ablas kaw Panginuun kan Saul buy sa layi na.”

⁹ Pikitbayan David silan Recab buy ya patêl na ya si Baana, ya maanak Rimon ya taga Beerot, “Manumpa ku sa nabyay ya Panginuun ya sabay ya niligtas biyay ku ubat sa kaganawan kagulwan ku. ¹⁰ Sabitun sinabi kangkun gisay tawu, ‘Mallêngê ka, nati ya si Saul,’ indap na mantan yan mangêd da balita, sa a na tanda dinakêp kuya buy pinati sa Ziklag ya sabay ya gantimpalay indin ku kana gawan sa balita na. ¹¹ Parasaantu pun nu pinatin nadawak ka liyaki ya gisay tawuy matinêk sa sarili nan bali sa pagkalêkan na. A ku nayi singilin amêsên ya daya na sa gamêt yu amên mitas kawna baydi sa babun luta.”

¹² Pamakayari, in-utus David ya mani sundalus nan patin silan Recab buy si Baana. Pinutus lay mani gamêt buy bitis Baana buy si Recab. Pamakayari, insab-it lay bangkay la nadani sa pagpaluywan ya idi sa Hebron. Nuwa kingwa lay ulun Ishboshet buy in-ilbêng la sa pamilbêngan Abner ya idi sa Hebron.

Ya pag-arin David sa Israel

(1 Cronica 11:1-9; 14:1-7)

¹ Naku kan David sa Hebron ya kaganawan mamuun sa layin Israel. Sinabi la, “Gigisay pinangubatan tamu. ² Sabitun nuna si Saul ya ari yan. Nuwa sên inlabanan yan ya mani kapati yan, sikay nanguna kanyan sa panlumaban buy sikay nanguna kanyan sa pamuli. Buy sinabin Panginuun kamu, ‘Sikay manaysay mani tawu ku ya sabay ya mani Israelita buy sikay pakadyag mamuun kalla.’ ” ³ Kabay nakuy kaganawan mangatway mamuun un Israel kan Arin David sa Hebron. Buy nanyag silan kasunduwan sa arapan Panginuun buy binulugan lan laru si David sa ulu bilang tanda ya intalaga yan ari sa Israel.

⁴ Tatlumpuy tawun nan David sabitun nag-umpisa yan nag-ari. Nag-ari yan apattapuy tawun. ⁵ Kaban manugêl si David sa Hebron, nag-ari ya sa Juda un pitu buy kapitnan tawun. Buy kaban manugêl ya sa Jerusalem, nag-ari ya êt sa Israel buy Juda un tatlumpu buy tatluy tawun.

Ya panakup David sa Jerusalem

⁶ Bayu nagin arin Israel si David, nanugêl ya mani Jebuseo sa Jerusalem. Naku silan David buy ya mani sundalus na sa Jerusalem amên duyungun ya mani Jebuseo. Nuwa sinabin mani Jebuseo kan David, “A mu agyun sunan ya balayan tamu. Agyan mani bulag buy nangalulumpu, agyu la kaw bênbênan sumun sa balayan na ati.” Inisip un mani Jebuseo, “Asê agyun sunan David ya balayan na ati.” ⁷ Paraman baydu, sinakup David ya napas-êy ya pagtagwan Zion sa Jerusalem ya sabay ya pambêgên Balayan David amêsên. ⁸ Sa allun abiin, kaban maglêan si David amên duyungun ya mani Jebuseo, sinabi na sa mani sundalus na, “Sisabêt man na kalabay manakup sa mani Jebuseo, kaylangan nan dumakap sa dadanan lanêm amên maduwang buy makaduyung sa ‘nangalulumpu buy nangabubulag’ ga mani tawuy mani kapati ku.” Abiin na pinag-umpisan panabin, “Asê sunan nangabubulag buy nangalulumpuy mani tawuy bali.”

⁹ Nanugêl si David sa napas-êy ya pagtagwan Zion sa Jerusalem ya binêg Balayan David. Buy impaydêng David ya mani bali sa palitêng paubat sa Milo angga sa lalê. ¹⁰ Luyang nagin makapangyarian si David tagawan idi kanay Namalyari ya Panginuun ya Makapangyarian.

¹¹ Si Hiram ya ari un Tyre in-utus nay mani mamisabi kan David. Impagtan na êt ya kayun sedar buy in-utus na kan David ya mani lawyaki ya manyag un mani bali sa kayu buy mani dapas. Nanyag ya mani lawyakin abiin un palasyu para kan David. ¹² Kabay natandan David ya intalaga yan Panginuun bilang ari un Israel. Buy tanda nan dinyag Panginuun ya magin pikatandan ya kaarian na para sa

kangêdan mani tawu na ya Israelita.

¹³ Sên namita si David sa Hebron papakun sa Jerusalem, malakê pun na napag-asawa na, ya kaatag kalla mani ipus na. Nanganak pun ya mani babayin abiin un mani anak ka liyaki buy babayi para kan David. ¹⁴ Ati ya mani lagyun anak na ya in-anak sa Jerusalem, ya silan Shamua, Shobab, Natan, Solomon,

¹⁵ Ibhar, Elishua, Nefeg, Jafia,

¹⁶ Elishama, Eliada, buy Elifelet.

Ya panambut David sa mani Filisteo

(1 Cronica 14:8-17)

¹⁷ Nalêngên mani Filisteo ya intalagan magin ari un Israel si David. Kabay tingkap kaganawan sundalus un Filisteo si David. Labay mani Filisteon dakpên si David. Nuwa nalêngên David ya pantêkapên yan mani Filisteo. Kabay naku ya sa napas-êy ya pagtagwan. ¹⁸ Nakuy mani Filisteo sa Jerusalem buy nagkampu sila sa buun Lawug Refaim. ¹⁹ Kabay pinatang David ya Panginuun, “Sêpat ku nayin duyungun ya mani Filisteo? Ipasambut mu sila nayi kangku?”

Sinabin Panginuun kan David, “Maku ka, ta ipasambut ku sila kamu.”

²⁰ Kabay naku si David sa lugal ya pambêgên Baal Perazim buy sinambut David ya mani Filisteo. Sinabi na, “Inupud Panginuun ya mani kapati ku kaparisun panduman maragul la lanab.” Kabay amêsên pambêgên mani tawuy lugal la abiin un Baal Perazim^a. ²¹ Imbalag mani Filisteo ya mani diyusdiyusan la baydu. Kabay gintan David buy mani sundalus nay mani diyusdiyusan sa kaatag lugal.

²² Amêsên, nakun manguman ya mani Filisteo sa Lawug Refaim buy nagkampu sa buun lugal la abiin. ²³ Pamakayari, pinatang David ya Panginuun tungkul sa bagay ya sêpat nan daygên. Sinabin Panginuun kan David, “Agana ka maku sa arapan mani Filisteo. Nun a maku ka sa palitêng la buy duyungun mu sila sa êtêb mani puun kayun balsamu. ²⁴ Makalêngê kan tunuy ya idi sa mani têngêl un mani puun kayun balsamu. Ya tunuy ya abiin nanuwad tunuy un mani sundalus ya magmartsa. Nu malêngê muy tunuy ya abiin, tambêng mun duyungun ya mani Filisteo. Ta abiin ya tanda' ya sikuy manguna kamu amên sambutun ya sundalus mani Filisteo.” ²⁵ Kabay dinyag David ya kaganawan bagay ya in-utus kanan Panginuun. Sinambut nay mani Filisteo buy pinati nay mani Filisteo ubat sa Geba angga sa Gezer.

6

Ya pantan David un Baul Kasunduwan papakun sa Jerusalem

---

^a**5:20** Baal Perazim: Ya labay sabin ya Panginuun ya manlês agyan sabêt man ya mamênbên.

¹ Manguman tinipun David ya kaganawan pinili ya sundalus ya tatlumpuy libu.

² Si David buy ya buun balayan ya kaawyun nan namita ubat sa Baale sa Juda amên ituksaw ubat bayduy Baul Namalyari, ya nakasulat bayduy lagyun Panginuun ya Makapangyarian. Sa Baul Kasunduan Panginuun, dilag luway istatwan kerubin na ang-el ya magbantay^b. Manugêl ya Panginuun sa babun palakpak istatwan luway ang-el.

³ Insalwang mani tawuy Baul Namalyari sa balin Abinadab ya idi sa nabêlêng nga bung-uy, buy indin sa bayuy garetâ. Si Uza buy si Ahio, ya anak Abinidab, sabay silay mangakay bakay mangguluy garetâ, ⁴ nu saantuy Baul Namalyari. Buy mamita si Ahio sa mumunan garetan abiin. ⁵ Silan David buy ya kaganawan Israelita, nagsaya sila sa arapan Panginuun un buun bêkê. Impatunuy lay mani alpa, mani lira, mani kasingkasing, buy magmikakalasi ya pompiyang.

⁶ Sên niras ya garetâ sa danin panaran Nacon, nidumpul ya bitis mani baka. Kabay tinalan Uza ya Baul Namalyari amên asê manabuy ati. ⁷ Nuwa sadyay tubag Panginuun kan Uza gawan tinalan nay Baul Panginuun. Kabay pinati yan Panginuun baydu sa danin Baul Namalyari. ⁸ Nanubag si David gawan pinarusan Panginuun si Uza. Angga amêsên, pambêgên mani tawuy lugal la abiin un Perez Uza ya labay sabin Parusan Uza.

⁹ Sa allun abitu, nalimu si David sa Panginuun. Namatang ya, “Parasaantun miras baydi kangku ya Baul Panginuun?” ¹⁰ Asê nalabay si David ya ilaku kanay Baul Panginuun sa Jerusalem ya pambêgên Balayan David. Kabay gintan nay Baul Panginuun sa balin Obed Edom ya taga Gat. ¹¹ Ya Baul Panginuun nanugêl sa balin Obed-edom un tatluy buwan. Buy pinagpalan Panginuun silan Obed Edom buy ya pamilya na.

¹² Dilag nibalita kan Arin David, “Pagpalên Panginuun ya pamilyan Obed Edom buy ya kaganawan pibandiyan na gawan idi kanay Baul Namalyari.” Kabay naku si David sa balin Obed-edom amên gêtan ya Baul Namalyari sa Jerusalem ya sabay ya Balayan David. Sadyay tulan kaganawan tawu. ¹³ Sên kay nakaanêm pun takbang ya mantan Baul Panginuun pan-ipatgên silaynan David buy mamati silan gisay toru buy gisay matabay biserun baka ya iandug sa Panginuun. ¹⁴ Nakasulud si David un ayin kaparisuy yaming ya diyag sa telan linu buy nanalêk ya sa arapan Panginuun un buun bêkê. ¹⁵ Kaban panggêtan David buy kaganawan mani Israelita ya Baul Panginuun sa Jerusalem, man-angaw sila buy pangkayupan na patutut.

¹⁶ Sa pallumatêng Baul Panginuun sa Jerusalem ya sabay ya Balayan David, si Mical ya asawan David buy anak Saul, nagdungaw ya sa awang, buy nakitan na si Arin David ya mag-ukdun manalêk sa arapan Panginuun. Sa lalên bêkê na, dinustak na si David.

¹⁷ Gintan lay Baul Panginuun sa Jerusalem buy indin laya sa lalên tolday

---

^b6:2 Sa Hebreo, “kerubin.”

impaydêng David. Nag-andug si David mani inêwêk ka ayup buy mani andug para sa mangêd da pamiaawyun sa arapan Panginuun. ¹⁸ Pamakayarin in-andug David ya mani inêwêk ka ayup buy mani andug para sa mangêd da pamiaawyun, pinagpala nay mani tawu sa lagyun Panginuun ya Makapangyarian. ¹⁹ Sa balang Israelita, liyaki man buy babayi, indin David ya gisay tinapay, gisay punggus igus, buy gisay punggus pasas. Pamakayari, nag-udung ya kaganawan tawu sa balang bali la.

²⁰ Nag-udung si David sa bali na amên pagpalên ya pamilya na. Nuwa nakuy anak ka babayin Saul ya si Mical kan David amên mambêng kana. Sinabi na, “Masayay allun ati para sa panggalangên na arin Israel! Manalêk kayan paraynan ayin yaming sa arapan mani babayi ya ipus mani upisyal mu! A kata nadêng-êyan?”

²¹ Sinabin David kan Mical, “Nanalêk kaku sa arapan Panginuun amên galangên ya. Pinili yakun Panginuun ya magin ari un Israel kasagilin bapa mu buy tawuy naubat sa pamilya na. Kabay magsaya ku amên galangên ya Panginuun. ²² Daygên kuy sarili ku un igit pun mamakapadêng-êy kaysa pansabin mu, buy magpakayêpa ku sa pangêlêw mu, nuwa parangalên nakun mani babayi ya ipus ya sinabi mu.”

²³ Buy si Mical, a ya nanganak angga sa allun kamatyan na.

7

Ya impangakun Panginuun kan David

(1 Cronica 17:1-15)

¹ Manugêl si Arin David sa palasyu na. Buy sa sawup Panginuun, a yina panduyungun mani kapati na. ² Gisay allu, sinabin David sa propeta ya si Natan, “Elêwên mu, manugêl laku sa mangêd da palasyu ya diyag sa kayun sedar, nuwa ya Baul Namalyari, siyan kay idi ya sa lalên tolda.”

³ Sinabin Natan sa ari, “Daygên muy labay mun daygên, tagawan kaawyun muy Panginuun.”

⁴ Nuwa sa yabin abitu, sinabin Panginuun kan Natan, ⁵ “Maku ka sa ipus ku ya si David buy sabin mu kanay, ‘Paradi ya sinabin Panginuun. Sika nayi ya mamipaydêng bali ya matugêlan ku? Asê! ⁶ Tagawan angga amêsên, a ku pun nakatugêl sa gisay bali paubat sa alluy inligtas kuy mani Israelita ubat sa Egipto, nun a nagpaalis-alis saku sa tolda ya tutugêlan ku. ⁷ Naku waku sa malakêy lugal kaawyun na mani Israelita. Nuwa a ku nagdeklamu sa mani mamuun ya in-utus kun saysayên ya mani tawu ku, “Uysiyen a kaw ya nanyag bali ya diyag sa kayun sedar para kangku ta?” ’ ’ ”

⁸ “Kabay amêsên, paradi ya sabin mu sa ipus kuy si David, ‘Ati ya pansabin Panginuun ya Makapangyarian kamu. Sikuy nangwa kamu ubat sa pagpastulan mani tupa amên magin mamuun kan mani Israelita ya mani tawu ku. ⁹ Nakaawyun

muku antuman na inlaku mu, buy inupud kuy kaganawan mani kapati mu para kamu. Amêsên, daygên katan pikatandan kaparisun kaatag mani tawuy pikatandan sa babun luta. ¹⁰ Buy mam-i yakun lugal nu saantu manugêl ya mani Israelita ya mani tawu ku buy manugêl silan napas-êy sa sarili lan lugal amên ayin nan manduyung kalla. A silayna pasakitin un mani tawuy manyag nadawak, kaparisu sabitun nuna, ¹¹ paubat sabitun namili yakun mani mamuun para sa mani Israelitay mani tawu ku. Kabay bilang sawup ku, a kawna duyungun kaganawan kapati yu.’”

“ ‘Alwa pun êt kay abiin, sikuy Panginuun ya magsabi kamun ya mani layi mu, daygên kun mani ari.^c ¹² Pangamati muy David buy pamakayari mun ilbêng kaawyun mani ninunu mu, daygên kun ari ya anak mu buy makapangyarian ya kaarian na. ¹³ Buy siyay mamipaydêng bali ku amên maparangalan na lagyu ku. Buy pilmiyan kun ya mani layi na ya mag-ari makanuman. ¹⁴ Sikuy magin bapa na buy siyay magin anak ku. Nu mangasalanan ya anak ka abiin, itinêk kuya kaparisun pamitinêk bapa sa anak na. ¹⁵ Nuwa ipakit kuy kangêdan ku sa anak mu makanuman. A kina kaidwan si Saul ta intas kuyna amên magin ari ka. ¹⁶ Manugêl makanuman ya pag-ari mu buy para êt baydu ya layi mu.’ ”

¹⁷ Sinabin Natan kan David ya kaganawan impatanda kanan Panginuun.

Ya panalangin David sa Panginuun

(1 Cronica 17:16-27)

¹⁸ Pamakayari, sinumun si Arin David sa tolda nu saantu idi bayduy Baul Namalyari buy niknu ya sa arapan Panginuun. Namatang ya, “Panginuun Bapan Namalyari, sisabêt takun kayêk buy pamilya ku? Uysiyan dinyag muya kangkuy kaganawan ati ta? ¹⁹ Panginuun Bapan Namalyari, dakila ya dinyag muyna para kangku ya ipus mu. Nuwa igit pun lanun dakila ya sinabi mun daygên mu para sa layi ku. Panginuun Bapan Namalyari, ati ya turu mu sa kaganawan tawu!

²⁰ Panginuun Bapan Namalyari, sabêt pun na masabi ku kamu? Tagawan kilala mukinay ipus mu. ²¹ Gawan sa pangaku mu buy ayun sa lalên bêkê mu, dinyag muy kaganawan kadakilaan na ati buy impatanda mu kangku ya ipus mu. ²² Kabay dakila ka, Panginuun Bapan Namalyari, tagawan ayin kan kaparisu, buy ayin kaatag Namalyari liban kamu, ayun sa kaganawan nalêngê yan. ²³ Buy ayin kaatag mani tawu sa babun luta ya maiparisu sa mani tawu mu ya Israelita. Sên inipus ya mani Israelita sa Egipto, inatbus mu kay buy pinili mukay magin mani tawu mu. Inatbus mukay amên matandan kaatag mani tawuy lagyu mu. Nanyag kan mani dakila buy mamakaupapas. Ta sên naku kay sa lugal la ati, sikay mumuna kanyan buy pinilit mun impatas ya kaatag mani tawu buy ya mani diyus la sa lugal la ati.

²⁴ Buy pinapas-êy muy mani Israelita ya mani tawu mu amên magin kamu sila makanuman. Sikay Panginuun ya Namalyari yan.”

---

^c7:11 Sa literal, “idyag katan bali.”

²⁵ “Buy amêsên, Panginuun ya Namalyari, daygên mu makanuman ya sinabi mu tungkul kangkuy ipus mu buy sa pamilya ku. Tupadên muy pangakun ati. ²⁶ Magin dakila makanuman ya lagyu mu buy sabin mani tawuy, ‘Ya Panginuun ya Makapangyarian ya sabay ya Namalyarin Israel!’ Buy ya pamilya ku ya maglingkud kamu makanuman. ²⁷ Panginuun ya Makapangyarian, Namalyarin Israel, impatanda muy ati kangkuy ipus mu. Sinabi mu, ‘Ya mani layi mu daygên kun mani ari.’ Kabay sikuy ipus mu, pinumas-êy ya nakêm kun manalangin kamun daygên mu kangkuy ati. ²⁸ Panginuun Bapan Namalyari, sikay Namalyari! Pêtêg ya mani sabi mu. Tupadên muy mani mangêd da bagay ya impangaku mu kangku. ²⁹ Kabay pagpalên mu dayi amêsên na layi ku amên maglingkud sila kamu makanuman. Ta sikay Panginuun Bapan Namalyari, nangaku kan daygên muy mamangêd da mani bagay ya ati buy pagpalên makanuman ya layi ku.”

8

Ya panambut David sa malakêy mani bansa

(1 Cronica 18:1-17)

¹ Pamakalibas dakun umnuy panawun, sinambut David ya mani Filisteo buy impasuku na sila. Buy sinakup nay balayan mani Filisteo ya pambêgên Metheg Amma. ² Sinambut êt David ya mani Moabita buy impakalêk na sila sa luta buy sinukad na sila sa kapamilatan gisay sêêl. Balang luway sukad un sêêl, pampatin, buy balang ikatluy sukad un sêêl, pan-iligtas. Ya mani Moabitay niligtas, sinakup David buy mamayad silan buwis kana.

³ Nasambut êt David si Hadadezer ya ari un Zoba ya anak un Rehob kaban papakun si Hadadezer sa lugal la nadani sa Ilug Eufrates amên udungun na ati.

⁴ Kingwan David kanay libu buy pituy dalan na sundalus ya nakasakay sa kabayu, buy luwampuy libuy sundalus ya mamita. Pinilay David ya mani kabayuy pangkalesa, nuwa namitagan yan nukad para sa gisay gatus sa kalesa.

⁵ Sên inlumatêng ya mani Arameo ubat sa Damasco amên manawup kan Hadadezer ya ari un Zoba, pinati lan David ya luwampu buy luway libuy sundalus Arameo.

⁶ Pamakayari, namipaydêng si David mani kampun sundalus na sa lugal mani Arameo sa Damasco. Kabay sinakup David ya mani Arameo buy mamayad silan buwis kana. Buy gawan sa sawup Panginuun nasambut David ya mani tawu sa kaganawan lugal ya pallakwên na. ⁷ Kingwan David ya mani panagkay gintu ya gintan mani upisyal Hadadezer, buy gintan na sa Jerusalem. ⁸ Ubat sa Beta buy Berotai ya mani balayan Hadadezer, nakasamsam si Arin David un sadyay lakên tangsu.

⁹ Nabalitan Toi ya ari un Hamat ya sinambut David ya kaganawan sundalus Hadadezer. ¹⁰ Kabay in-utus Arin Toi ya anak na ya si Joram kan Arin David amên

kumustên buy ulimênên si Arin David gawan sinambut na si Arin Hadadezer. Bayu inlabanan David si Hadadezer, paway nan mapagkalaban Hadadezer si Toi. Nantan si Joram kan David un mani bagay ya diyag sa pilak, gintu, buy tangsu.

¹¹ Tinanggap Arin David ya mani abiin buy inlêan na sa Panginuun. Sabitun nuna nantan yan mani pilak buy mani gintu ubat sa kaganawan bansay sinakup na buy inlêan na êt ya mani abiin sa Panginuun. ¹² Sinakup David ya mani lugal Edom, Moab, Ammon, Filistia, buy Amalek. Inlêan na êt sa Panginuun ya mani maulagay bagay ya nasamsam na kan Hadadezer ya ari un Zoba ya anak un Rehob.

¹³ Nakapati si David un mapu buy waluy libuy Edomita sa Lawug Asin. Pamakayari, nagin pikatandan si David. ¹⁴ Namipaydêng yan mani kampun sundalus na sa buun Edom buy sinakup nay mani Edomita. Buy gawan sa sawup Panginuun nasambut David ya mani tawu sa kaganawan lugal ya pallakwên na.

¹⁵ Pinag-arian David ya kaganawan Israelita. Dinyag nay matinêk buy tapat para sa kaganawan Israelita. ¹⁶ Si Joab ya anak Zeruya ya mamuun sa mani sundalus Israel. Si Jehoshafat ya anak Ahilud ya namaala sa mani kasulatan un kaarian. ¹⁷ Si Zadok ya anak Ahitub buy si Ahimelec ya anak un Abiatar sabay sila ya mani pari. Si Seraya sabay ya manulat ari. ¹⁸ Si Benaya ya anak Jehoyada sabay ya mamuun sa mani Kereteo buy mani Peleteo. Buy ya mani anak David, mani pari sila.

9

Ya panawup David sa pamilyan Saul

¹ Namatang si David, “Dilag pun nayin nabyay ya tawuy layin Saul? Labay kun ipakit kanay kangêdan nakêm ku alang-alang kan Jonatan.” ² Sabitun nuna, dilag gisay mamuun sa mani upisyal sa pamilyan Saul ya maglagyun Ziba. Binêg laya amên iarap kan Arin David. Sinabin ari kana, “Sika nayi si Ziba?”

Nakitbay ya, “Sabay sikuy ipus mu.”

³ Pinatang un ari si Ziba, “Dilag pun nayin nabyay ya tawuy layin Saul amên maipakit ku kanay kangêdan Namalyari?”

Sinabin Ziba sa ari, “Dilag pun gisay anak si Jonatan ya pilay ya mani bitis.”

⁴ Pinatang yan ari, “Idi ya saantu?”

Nakitbay si Ziba, “Idi ya sa Lo Debar sa balin Makir ya anak Amiel.” ⁵ Kabay namiutus si Arin David buy impakwa naya sa balin Makir ya anak Amiel ubat sa Lo Debar. ⁶ Ya anak Jonatan buy apun Saul ya si Mefiboset, naku ya kan David buy nagpalukub kana bilang panggalang. Sinabin David, “Mefiboset!”

Nakitbay si Mefiboset, “Siku ya ipus mu.”

⁷ Sinabin David kana, “Agana ka malimu ta pilmin ipakit ku kamuy kangêdan ku alang-alang kan Jonatan ya bapa mu. Iudung ku kamuy kaganawan lugal apu mun lakay ya si Saul buy pawa kan mangan kaawyun ku.” ⁸ Nandukun manguman si Mefiboset kan David buy sinabi, “Uysiyang manyag kayan mangêd kangkuy ipus

muta? Ayin nakun kapukatan kaparisun asuy nati.”

⁹ Binêg Arin David ya manan upisyal Saul ya si Ziba buy sinabi kana, “Kaganawan pibandiyan Saul ya amung mu buy pamilya na, indin kina sa apu mu ya si Mefiboset. ¹⁰ Sika, maanak mu buy mani ipus mu, mangutsuy un luta para kana, buy gêtan mu baydi ya mani tagêy amên dilag maêkan ya anak amung mu. Nuwa si Mefiboset ya anak un amung mu, pawa yan mangan kaawyun ku.” Si Ziba dilag yan mapu buy limay anak ka lawyaki buy luwampuy ipus. ¹¹ Pamakayari, sinabin Ziba kan Arin David, “Kakaidwan kun ari buy amung, sikuy ipus mu, daygên kuy kaganawan in-utus mu.” Kabay nangan si Mefiboset kaawyun si David kaparisun pangan mani anak un ari kaawyun na.

¹² Dilag miawsay ya anak si Mefiboset ya sabay si Mica. Ya kaganawan manugêl sa balin Ziba napakadyag ipus Mefiboset. ¹³ Nanugêl si Mefiboset sa Jerusalem buy pawa yan mangan kaawyun ari. Buy napilay ya luway bitis na.

10

Ya panambut David sa mani Ammonita buy mani Arameo

(1 Cronica 19:1-19)

¹ Pamakalibas dakun umnuy panawun, nati si Nahash ya arin mani Ammonita. Sinagilyan yan anak na ya si Hanun bilang ari. ² Sinabin David, “Pakitan kun kangêdan nakêm si Hanun ya anak un Nahash, kaparisun pamipakit bapa na kangku un kangêdan nakêm.” Kabay namiutus si David un mani sundalus na amên sabin kan Hanun ya makidamay ya sa pangamatn bapa na. Kabay nakuy mani sundalus na sa lugal mani Ammonita. ³ Nuwa sinabin mani mamuun mani Ammonita kan Arin Hanun, “Pan-isipin mu nayin panggalangên David ya bapa mu sa kapamilatan pamiutus nan mani sundalus na amên pas-êyên ya nakêm mu? In-utus nay mani sundalus kamu amên buyan lay balayan tamu. Pamakayari, sakupun na kitamu.” ⁴ Kabay dinakêp Hanun ya mani sundalus David buy pinutus ya kapitnan gumi la, ta labay na silan mipakadêng-êy. Buy impaputus na êt ya yaming la paubat sa awak angga sa aypa. Pamakayari, pinauli na sila.

⁵ Taganan nipakadêng-êy sila. Kabay sên nabalitan David ya ati, namiutus yan mambêng kallay magsabin, “Manugêl kaw pun sa Jerico angga sa kumadang nga mani gumi yu. Pamakayari, mag-udung kaw baydi.”

⁶ Sên natandan mani Ammonita ya napakadyag silan mamakasuklam kan David, nangupa silan luwampuy libuy sundalus Arameo sa Bet Rehob, buy Zoba. Buy nangupa sila êt sa ari un Maaca un malibuy sundalus. Buy nangupa sila êt mapu buy luway libuy sundalus ya taga Tob.

⁷ Sên nabalitan David ya ati, in-utus na si Joab buy ya kaganawan nangapas-êy ga sundalus amên makilaban. ⁸ Nagsalwang ya mani sundalus Ammonita sa pasbul balayan buy nililimpi sila amên lumaban. Buy ya mani Arameo ya naubat sa Zoba,

Rehob, buy mani sundalus ya taga Tob buy ya mani taga Maaca, idi sila sa kapatalan.

⁹ Sên nakitan Joab ya idi sa arapan buy bukut na ya mani kalaban la, namili yan dakun umnuy sundalus Israel ya katandan makilaban buy inlimpi na sila laban sa mani Arameo. ¹⁰ Ya mani nitagan na sundalus, impabaala na kan Abishai ya patêl na amên siyay mamuun kalla buy inlimpi na sila laban sa mani Ammonita

¹¹ Sinabin Joab kan Abishai, “Nu masambut kay mani sundalus Arameo, iligtas yukay. Nuwa nu masambut kaw mani sundalus Ammonita, iligtas yan kaw.

¹² Magin napas-êy kitamu buy lumaban kitamun ayin limu para sa mani tawu tamu buy sa mani balayan Namalyari tamu. Daygên ta dayin Panginuun ya pan-isipin nay mangêd.”

¹³ Kabay nagdani si Joab buy ya mani sundalus na sa pamikilaban sa mani Arameo. Nanambut sila buy tinumakas kan Joab ya mani sundalus Arameo. ¹⁴ Sên nakit mani sundalus Ammonita ya tinumakas kan Joab ya mani sundalus Arameo, tinumakas sila êt kan Abishai buy sinumun sila sa balayan na abiin. Kabay tinunggên nanan labanan Joab ya mani Ammonita buy nag-udung sa Jerusalem.

¹⁵ Sên nakitan mani sundalus Arameo ya sinambut silan mani Israelita, nagtipun manguman ya mani sundalus la. ¹⁶ Sinawpan silan kaatag mani Arameo ya impabêg Arin Hadadezer ubat sa lipay Ilug Eufrates. Naku sila sa Helam buy si Shobac ya mamuun sa mani sundalus Hadadezer.

¹⁷ Sên nabalitan David ya ati, tinipun nay kaganawan sundalus Israel buy naglipay sila sa Ilug Jordan, buy nilatêng sila sa Helam. Nililimpi ya kaganawan sundalus Arameo amên lumaban buy inlabanan la silan David buy ya mani sundalus Israelita. ¹⁸ Nuwa tinumakas ya mani sundalus Arameo sa mani sundalus Israelita. Pinatin mani sundalus David ya pituy dalan sa mani sundalus Arameo ya nakasakay sa mani kalesa buy apattapuy libuy sundalus ya nakasakay sa kabayu. Buy nasugat la si Shobac ya mamuun sa mani sundalus Arameo. Kabay nati baydu si Shobac. ¹⁹ Sên nakitan kaganawan ari ya sakup kan Hadadezer ya sinambut un mani Israelita ya mani sundalus la, nakikasundu sila buy nagpasakup sila sa mani Israelita. Kabay nalimuy mani Arameo un manawup pun sa mani Ammonita.

11

Ya pag-asawan David kan Batsheba

¹ Sa panawun kaynitan, mamakuy mani ari sa labanan amên makilaban. Nuwa si David a ya naku nun a in-utus na silan Joab, mani upisyal na, buy sundalus mani Israelita amên labanan ya kaatag mani ari. Sinambut mani Israelita ya mani Ammonita buy pinalitêngan ya balayan Rabba. Nuwa si David a ya naku sa labanan ta nanugêl ya pun sa Jerusalem.

² Gisay allu, bayu nikêlêp pa mamut, nimata si David sa kakalêkan na buy

nibitabita ya sa napatal la bubung palasyu na. Nadungawan nay gisay naiduiduy babayi ya magpaluyu. ³ Namiutus si David amên matandan na nu sisabêt ta babayin abiin. Nag-udung kanay ipus na buy sinabi, “Si Batshebay abiin ya anak Eliam buy asawa yan Uria ya Heteo.” ⁴ Kabay niutus si David un upisyal na amên kêwên si Batsheba. Sên inlumâtêng si Batsheba, ginêtan yan David. Sa panawun na abitu, kapiyari napun dinyag ya pallinis ayun sa naugalyan na in-utus Moises amên tanggapên yan Namalyari. Pamakayari lan nigêt, nuli ya. ⁵ Gawan sa nalyarin ati, nabuktut si Batsheba buy impasabi nay ati kan David.

⁶ Kabay impasabin David kan Joab, “Ipalaku mu kangku si Uria ya Heteo.” Kabay impalakun Joab si Uria kan David. ⁷ Sên nilatêng si Uria kan David, pinatang yan David, “Nagpakun si Joab buy mani sundalus na? Parasaantuy nay labanan?” ⁸ Pamakayari, sinabin David kan Uria, “Muli ka pun sa bali mu buy uyanan muy mani bitis mu.” Kabay nagsalwang si Uria sa palasyu buy impagtan David kana ya degalu. ⁹ Nuwa nabêlêw si Uria sa pasbul palasyu kaawyun na kaganawan ipus ari. A ya nuli sa bali na.

¹⁰ Sabitun sinabi la kan David, “Asê nuli si Uria sa bali na,” sinabin David kan Uria. “Alwa nayin ubat ka sa pamita? Siyan a kaya nuli sa bali mu ta?”

¹¹ Sinabin Uria kan David, “Ya Baul Namalyari, ya mani sundalus Israel buy Juda, manugêl sa mani tolda buy ya mamuun yan ya si Joab, buy ya mani sundalus na nagkampu sa panggitan. Maku waku nayi sa bali yan amên mangan, minêm, buy makigêt sa asawa ku? Taganan a ku daygên ya abiin!”

¹² Sinabin David kan Uria, “Manugêl ka baydi amêsên buy wasak, ipabita katayna.” Kabay sa allun abiin, nanugêl si Uria sa Jerusalem. Sa kasunul la allu, ¹³ insagyat David si Uria un mangan buy minêm kaawyun na, buy pinalasing yan David. Pamakayabi, nag-awas ya amên malêk sa kakalêkan na kaawyun na ipus amung na ya si David. A ya nuli sa bali na.

¹⁴ Pamakamaranun, nanulat si David para kan Joab ya impagtan na kan Uria.

¹⁵ Ati ya insulat David, “Joab, idin mu si Uria sa arapan un kaatag mani sundalus sa lugal nu saantu naumut ta pamilalaban. Pamakayari, mag-atras kaw kana amên masugat ya buy mati.”

¹⁶ Kaban pampalitêngan Joab ya balayan, indin na si Uria sa lugal nu saantu idi bayduy mangatubag ga kapati. ¹⁷ Nagsalwang ya mani kapati ya sundalus sa balayan na abiin buy nag-umpisan lumaban kan Joab buy sa mani sundalus na. Napati ya dakun umnu sa mani sundalus David. Buy napati êt si Uria ya Heteo.

¹⁸ Pamakayari, niutus si Joab buy sinabi kan David ya kaganawan balita tungkul sa labanan, ¹⁹ buy intipan na sa in-utus, “Nu mayari kaynan magkuwentu sa ari un kaganawan balita tungkul sa labanan, ²⁰ dat manubag ya ari buy sabin na kamuy, ‘Uysiyan nagpakadani kaw ya sa balayan ta? A yu nayi tanda ya mamana sila ubat sa pader?’ ²¹ Sisabêt ya namati kan Abimelec ya anak Jerubbeshet? Alwa nayin gisay babayi ya ninabu kanan gisay maragul la batu ubat sa têngêl bakud da pader,

kabay nati ya sa Tebez? Uysiyang nagdani kaw ya sa bakud da pader ta?’ Nu abiin na sabin ari, sabin mu êt kanay, ‘Ya sundalus mu ya si Uria ya Heteo, napati ya êt.’”

²² Kabay nakuy in-utus buy ingkuwentu kan David ya kaganawan pan-ipasabi kanan Joab. ²³ Buy sinabin in-utus kan David, “Mangapas-êy ya mani kapati tamu. Nagsalwang sila sa balayan buy dinuyung la kay sa panggitan, nuwa tinagal yan sila paudung sa pasbul balayan la. ²⁴ Buy pinana kay un mani mamanan kapati ubat sa bakud da pader buy ya dakun umnuy sundalus ari, napati sila. Buy ya sundalus ya si Uria ya Heteo, napati ya êt.”

²⁵ Sinabin David sa in-utus, “Paradi ya sabin mu kan Joab, ‘Agana mu ikapitik ya ati, gawan a tamu masabi nu sisabêt ta mati sa laban. Pas-êyên muy panduyung sa balayan buy sirên muy abitu!’ Pas-êyên muy nakêm na.”

²⁶ Sên nalêngên Batshebay nati yay asawa nay si Uria, tinangisan na ya.

²⁷ Pamakayarin nanêmtêm Batsheba kan Uria, niutus si David mani sundalus na buy gintan la si Batsheba sa palasyu na. Pamakayari, napag-asawan David si Batsheba buy nakaanak yan liyaki kana. Nuwa ya dinyag David, nadawak sa pangêlew Panginuun.

12

Ya Pamatina anak David

¹ In-utus Panginuun si prupetan Natan kan David. Kabay naku si Natan kan David buy sinabi, “Dilag luway liyaki sa balayan. Mabandi ya gisa buy si gisa, kalulu.

² Ya liyaki ya mabandi, dilag yan malakêy tupa buy baka. ³ Nuwa ya kaluluy liyaki, ayin yan pibandiyan agyan dakun sabêt liban sa gisay babayi ya biserun tupa ya sinaliw na. Sinaysay nay abiin buy naparagul na sa lukup na buy sa maanak na. Mangan na ati un kanên liyaki buy maminêm ya sa panginêman liyaki, buy mamalêk ka ati un aampun na, buy intuwad nay ati un paran gisay anak ka babayi.

⁴ Gisay allu, inlakun tawuy naubat sa marayuy lugal ya mabandi ya liyaki. Labay mabandi ya pakan nay bisita na. Nuwa a na labay patin ya gisa sa mani tupa o baka na amên maglêan kanên para sa bisitan abiin. Nun a kingwa nay biserun tupa sa kaluluy liyaki buy inluta na para sa bisita na.”

⁵ Sên nalêngên David ya abiin, sadyay tubag na sa mabandi. Sinabi na kan Natan, “Manumpa ku sa nabyay ya Panginuun ya kaylangan mati ya liyaki ya namatin tupa un abituy kalulu! ⁶ Buy kaylangan mamayad ya mabandi un pera sa kalulu amên manaliw yan apat ta tupa. Ta nanyag yan nadawak. A na kinalunusan ya kalulu!”

⁷ Sinabin Natan kan David, “Sabay sikay mabandi ya liyaki! Ya Panginuun ya Namalyari un Israel ya magsabi kamun, ‘Intalaga katan magin arin Israel buy inligtas kata kan Saul. ⁸ Indin ku kamuy kaarian Saul buy indin ku kamuy mani

asawa na. Buy dinyag katan ari ku sa Israel buy sa Juda. Buy nu kulang pun na ati, biyan kata pun dayi un malakê pun baysên. ⁹ Uysiyen dinustak mu yay sabin Panginuun amên manyag nadawak sa pangêlêw na ta? Tinabtab mun kêya si Uria ya Heteo buy kingwa muy asawa na. Pinati muya sa kapamilatan kêyan mani Ammonita. ¹⁰ Kabay amêsên, pawan patin ya mani layi mu sa kapamilatan mani kêya, tagawan dinustak muku, buy kingwa muy asawan Uria ya Heteo amên magin asawa mu.’ ”

¹¹ “Paradi ya pansabin Panginuun, ‘Manyag gakun gisa sa pamilya mu ya manyag nadawak kamu. Kêwên kuy mani asawa mu buy idin ku sa liyaki ya nadani ya kamag-anak mu. Gêtan nay mani asawa mu sa lugal ya piakit-akit kaganawan tawu. ¹² Liim mun ginêtan si Batsheba. Nuwa daygên kuy ati sa piakit-akit kaganawan tawu sa Israel.’ ”

¹³ Sinabin David kan Natan, “Nangasalanan naku sa Panginuun.”

Sinabin Natan, “Pinatawad Panginuun ya kasalanan mu. A ka mati agyan nangasalanan ka. ¹⁴ Nuwa gawan taganan pinagpabukutan minay Panginuun, pilmin mati ya anak mu.”

¹⁵ Pamakayari, nuli si Natan sa bali na. Buy binyanan Panginuun un malalay sakit ya anak lan David buy si Batsheba. ¹⁶ Kabay pawan nakilunuslunus si David sa Namalyari ya iligtas ya kulaw. Mag-ayunu ya buy balang yabi, mansumun ya sa silid na buy kay lutay kakalêkan na un mamapawatwat. ¹⁷ Ya mani mam-in payu sa bali na, mamidêng sila sa dani na amên ipaydêng ya, nuwa a ya kalabay. Buy a ya mangan kaêm la.

¹⁸ Sa ikapituy allu, nati ya kulaw wa abiin. Nalimuy mani upisyal David ya sabin kanay nati yay kulaw. Inisip la, “A kay inlêngên David kaban nabyay ya kulaw. Nu sabin yan kan David ya nati ya kulaw, dat pasakitin nay sarili na.”

¹⁹ Nuwa sên naêsban David ya miaayas ya mani upisyal na, naêsban nay nati yay kulaw. Kabay pinatang na sila, “Nati ya nayi ya kulaw?”

Nakitbay sila, “Awu. Nati yay kulaw.”

²⁰ Pamakalêngên David abiin, nidêng ya buy nagpaluyu. Pinunwan nan laruy lawini na buy nagyaming yan malinis. Sinumun ya sa balin Panginuun buy nanduku yan nangulimên. Pamakayari, nuli ya sa sarili nan bali, nanyawad yan kanên buy nangan ya.

²¹ Sinabi kanan mani upisyal na, “Sabêt ta ati ya dinyag mu? Sabitun nabyay ya kulaw, mag-ayunu buy manangis ka. Nuwa pangamatin kulaw, nidêng ka buy nangan!”

²² Sinabin David, “Sabitun nabyay ya kulaw, mag-ayunu buy manangis saku, tagawan inisip kuy, ‘Dat malunus kangkuy Panginuun buy pabyayên nay anak ku.’

²³ Nuwa amêsên, nati yina. Siyan mag-ayunu waku pun ta? Mapabyay kuya pun nayi? Lanu maku waku kana, nuwa ayina mag-udung kangku.”

²⁴ Pamakayari, pinas-êy David ya nakêm Batsheba buy ginêtan naya. Nabuktut

manguman si Batsheba buy nanganak un gisay liyaki ya pinalagyunan nan Solomon. Inidun Panginuun si Solomon. ²⁵ Kabay namagtan yan mensayi kan Natan ya propeta amên sabin ya Jedidia ya ipalagyu sa kulaw, gawan inidu yan Panginuun.

Ya Panambut David sa mani tawuy manugêl sa Rabba

(1 Cronica 20:1-3)

²⁶ Amêsên, nakilaban si Joab sa mani Ammonita ya idi sa Rabba buy sinakup nay balayan un ari. ²⁷ Namiutus si Joab un mani mamisabi kan David. Sinabi na, “Inlabanan kuy mani tawu sa Rabba. Alwa pun êt kay abiin, nasakup kinay panipunanan lan lanêm. ²⁸ Tipunun muy kaatag mani sundalus baydi buy palitêngên ya balayan na ati buy sakupun yu amên sikaw ya maparangalan alwan siku.”

²⁹ Kabay tinipun David ya kaganawan sundalus na buy naku sila sa Rabba. Inlumaban sila baydu buy sinakup lay ati. ³⁰ Kingwan David ya kuronan arin abiin sa ulu na. Pamakayari, impaluntun mani sundalus David ya kuronan abiin sa ulu na. Diyag sa gintuy kuronan abiin buy dilag yan bêyat ta tatlumpu buy apat ta kilu buy dilag yan mangakamal la batu. Nakasamsam silan David buy ya mani sundalus na un malakêy mani maulagay bagay sa balayan na abiin. ³¹ Pinilit êt David ya mani tawu sa balayan na abiin un mita amên padyagên na silan mani lagari, mani pikun bakal, buy mani palakul. Pinilit na sila êt manyag un mani pila ya pinulakêtan aray buy inlutu. Parabaysên ya dinyag David sa kaganawan balayan Ammonita. Pamakayari, si David buy ya kaganawan sundalus na, nag-udung sila sa balayan Jerusalem.

13

Ya pamilit panggêt Amnon kan Tamar

¹ Pamakalibas dakun umnuy panawun, si Absalom ya anak David, dilag yan naiduy patêl la babayi ya si Tamar. Dilag êt gisay anak ka liyaki si David sa kaatag ga babayi ya sabay si Amnon. Kinaidwan Amnon si Tamar. ² Nuwa a na madyag kan Tamar ya labay nan daygên gawan dalaga pun na ati buy pawan dilag magbantay kana. Gawan baysên, sinumakit ta nakêm na angga sa nakatanam ya.

³ Dilag kaluguran si Amnon ya si Jonadab. Si Jonadab ya anak Shimea. Si Shimea ya patêl David. Si Jonadab, taganan mautêk ya. ⁴ Gisay allu, pinatang Jonadab si Amnon, “Anak ka un ari, nuwa balang makitan kata nu maranun, malungkut ka. Sabin mu kangku nu sabêt ta sangkan.”

Sinabin Amnon kan Jonadab, “Kaidwan ku si Tamar ya patêl Absalom ya patêl ku sa bapa.”

⁵ Sinabin Jonadab kan Amnon, “Malêk ka sa kakalêkan mu buy magtatalingkayu kan dilag sakit. Nu makuy bapa mu amên êlêwên ka, sabin mu kanay, ‘Ipalaku mu

baydi ya patêl ku ya si Tamar buy biyan nakun maêkan. Labay kuy makit ku yan mamil-an un kanên ku. Buy il-an nay kanên kangku.’ ”

⁶ Kabay nalêk si Amnon sa kakalêkan na buy nagtataling kayu yan dilag sakit. Sên inlaku yan Arin David amên êlêwên ya, sinabin Amnon kana, “Panyawadên ku kamuy ipalaku mu baydi ya patêl ku ya si Tamar, buy idyag gakun luway nabêlêng nga tinapay sa arapan ku amên subwanan nakun mangan.” ⁷ Kabay niutus si David un mamisabi kan Tamar ya idi sa palasyu amên sabin kanay, “Maku ka sa bali un patêl mu ya si Amnon buy maglêan kan kanên para kana.”

⁸ Kabay sên naku si Tamar sa bali un patêl na ya si Amnon, nakakalêk ya. Nangwa si Tamar un arinay ginêmês buy nanyag yan tinapay buy inlutu nay ati sa makitan na. ⁹ Kingwa na sa kawali ya tinapay buy indin na sa arapan Amnon nuwa a ya kalabay mangan nun a sinabin Amnon, “Pasalwangên ya kaganawan tawu baydi.” Kabay nagsalwang silan kaganawan. ¹⁰ Pamakayari, sinabin Amnon kan Tamar, “Gêtan muy kanên sa silid ku buy subwanan muku.” Kabay kingwan Tamar ya tinapay ya dinyag na buy gintan nay abiin sa patêl na ya si Amnon ya idi sa silid na.

¹¹ Nuwa sên subwanan ninan Tamar, tinalan naya, buy sinabi na kana, “Makigêt ka kangkuy patêl ku.”

¹² Nuwa sinabin Tamar kan Amnon, “Aganay patêl ku, agana muku pilitin. Tagawan ya parabaysên na bagay asê sêpat daygên sa Israel. Agana mu daygên ya parabaysên ya sadyay nadawak. ¹³ Nu pilitin muku, asina mitas ya kadêng-êyan ku makanuman. Buy sika, ituwad kan mutaw sa buun Israel. Makisabi yaku ya pakisabyan muy ari tungkul baydi. Napilmi yakun makalabay yan mapag-asawa muku.”

¹⁴ Nuwa asê inlêngên Amnon si Tamar. Igit yan napas-êy kaysa kan Tamar. Kabay pinilit nan ginêtan si Tamar. ¹⁵ Pamakayari, sadyay sulapun Amnon kan Tamar. Kinasulapwan na si Tamar un igit pun kaysa pangidu na kana sabitun nuna. Buy sinabin Amnon kana, “Midêng kayna buy mita.”

¹⁶ Nuwa sinabin Tamar kan Amnon, “Aganay patêl ku, tagawan ya pamipabita mu kangku igit pun nadawak kaysa dinyag mu kangku.” Nuwa a ya inlêngên Amnon. ¹⁷ Nun a, binêg Amnon ya ipus na buy sinabi kanay, “Pasalwangên muy babayin ati buy pamakasalwang na, itarangka muy pasbul.”

¹⁸ Kabay pinasalwang ipus un Amnon si Tamar buy intarangka nay pasbul. Sa panawun na abitu, nakayaming si Tamar un mangêd buy makadang nga yaming, tagawan parabayduy yaming ya pan-iyaming un mani dalagay babayi ya anak un ari. ¹⁹ Gawan sa mamakapadêng-êy ya nalyari kan Tamar, binyanan nan abuy ulu na buy gininit nay makadang nga yaming na. Impaluntu nay gamêt na sa ulu na buy kaban mamita ya, masnêg yan manangis.

²⁰ Sên nakitan yan patêl na ya si Absalom, pinatang naya, “Dilag nayin nadawak ka dinyag kamu si Amnon? Nu dilag man, agana mina isabi sa kaatag, ta patêl

muya sa bapa. Agana mina ganakên na nalyari kamu.” Kabay nanugêl si Tamar sa balin Absalom, nuwa pawa yan malungkut buy magpagisagisa.²¹ Sên nabalitan Arin David ya kaganawan nalyarin ati, sadyay tubag na.²² Si Absalom, a ya nagsabi un mangêd o nadawak kan Amnon, tagawan kinasulapwan Absalom si Amnon gawan sa mamakapadêng-êy ya dinyag na sa patêl na ya si Tamar.

Ya pamatin Absalom kan Amnon

²³ Pamakalibas luway tawun, si Absalom dilag yan mani mangudug tupa na sa Baal Hazor ya nadani sa Efraim buy sinagyat Absalom ya kaganawan anak ka lawyaki un ari ya maku sa kalutu.²⁴ Naku si Absalom kan Arin David buy sinabi kanay, “Kaidwan na Ari, mallêngê ka pun. Magpaudug gakun mani tupa ku. Makalaku ka nayi buy mani upisyal mu sa kalutun ati?”

²⁵ Sinabi yaman Arin David kan Absalom, “Aganay anak ku. Nu maku kay kaganawan, dat magin pabayat kay kamu.” Agyan pinilit yan Absalom, a ya nakalabay. Nun a pinagpala na si Absalom.

²⁶ Pamakayari, sinabin Absalom, “Nu a ka maku, paulayan mun kilaku kanyan ya patêl ku ya si Amnon.”

Sinabin arin David kana, “Uysiyen kilaku ya si Amnon kamu ta?”²⁷ Nuwa pinilit yan Absalom. Kabay pikilaku tan David kana si Amnon buy ya kaatag pun na mani anak nay lawyaki.

²⁸ Sinabin Absalom sa mani sundalus na, “Elêwên yun lumasing si Amnon buy êtêngên yun singyalan kataw. Pamakayari, patin yuya. Agana kaw malimu, ta sikuy namiutus kamuyu. Pas-êyên yuy nakêm yu buy agana kaw magluway nakêm!”²⁹ Kabay pinatin mani sundalus Absalom si Amnon kaparisun in-utus na. Tambêng nagsakay ya kaatag anak ka lawyakin ari sa balang saysay lay ayup^d buy tinumakas sila.³⁰ Kaban idi sila sa dan, dilag nibalita kan David ya magsabin, “Pinatin Absalom ya kaganawan anak un ari. Ayin nitagan agyan gisa kalla.”³¹ Sên nalêngên Arin David da abiin, nidêng ya buy gininit nay mani yaming na, buy nalêk ya sa luta. Buy ya kaganawan upisyal na ya nakaidêng sa dani na, gininit la êt ya mani yaming la.³² Si Jonadab ya gisa sa mani anak Shimea ya patêl David. Sinabi na kan David, “Ari ku, agana mu isipin ya pinati yay kaganawan anak mu. Kay si Amnon na nati gawan sa utus Absalom. Intakday nay ati, paubat sa alluy ginêtan Amnon si Tamar ya patêl na.³³ Kakaidwan kun ari buy amung, agana kaw maniwala ya nati yay kaganawan anak muy lawyaki. Kay si Amnon ya pinati.”

³⁴ Tinumakas si Absalom.

Sa uras êt ta abitu, dilag nakitan ya mani magbantay sa pader un Jerusalem ya dilag gisay pustun malakêy tawu ya palatêng ubat sa agid nabêlêng nga bung-uy sa êtêb tatanglêwan. Nakuy gisay magbantay sa ari buy sinabi, “Dilag kay nakitan na

---

^d**13:29** Sa Hebreo “Mola” ya labay sabin, anak un kabayu buy asnu.

mani tawu sa dan Horonaim, sa agid nabêlêng nga bung-uy.”

³⁵ Sinabin Jonadab sa ari, “Elêwên mu! Mallumatêng nga anak ari kaparisun sinabi ku.” ³⁶ Pamakayari nan nagsabi, nipallumatêng nga anak un ari ya mipanangis. Sadya êt ta panangis David buy ya mani upisyal na. ³⁷⁻³⁸ Nuwa tinumakas si Absalom papakun kan Talmai ya arin Gesureo buy nanugêl ya baydu sa lalên tatluy tawun. Si Talmai ya anak Amihud.

Nuwa sa malakêy allu, manêmtêm pun si Arin David para sa anak na ya si Amnon. ³⁹ Pamakayarin nanêmtêm Arin David para kan Amnon, labay nan lakwên si Absalom gawan nasabêk-sabêk yan makitan na si Absalom.

14

Ya pag-udung Absalom sa Jerusalem

¹ Amêsên, naêsban Joab ya anak Zeruya ya nasabêk-sabêk makitan Arin David si Absalom. ² Kabay impasalunsun Joab ya gisay biyasay babayi sa Tekoa. Pamakalatêng babayi, sinabin Joab kana, “Magtatalingkayu kan manêmtêm buy magyaming kan yaming panêmtêm. Agana ka magpunun laru, nun a magtatalingkayu kan babayi ya manêmtêm sa makadang nga panawun gawan sa gisay nati. ³ Maku ka sa ari buy sabin mu kana ya sabin ku kamu.” Buy sinabi na kana ya sêpat nan sabin.

⁴ Sên nilatêng ya babayi ya taga Tekoa sa ari, nagpalukub ya bilang panggalang. Sinabi na, “Kaidwan ya Ari, sawpan muku.”

⁵ Pinatang yan ari, “Awta napakun ka?”

Nakitbay ya, “Kay nabal-u wakun kayêk ⁶ buy dilag gakun luway anak ka liyaki. Gisay allu, nipati silan luwa sa panggitnan buy gawan ayin niawat kalla, napati ya gisa. ⁷ Gawan baydu, sadyay tubag mani kamag-anak kuy naku kangku buy sinabi la, ‘Idin mu kanyan ya anak mu, amên itumbas yan ya sa patêl nay pinati na. A ya sêpat magmanan pibandiyon bapa na.’ Nu daygên lay ati, ayin nan mitagan na anak kangku buy mitas pun êt ta lagyun asawa ku baydi sa babun luta.”

⁸ Pamakayari, sinabin ari sa babayi, “Muli kayna sa bali mu. Ta miutus sakun agana la patin na anak mu.”

⁹ Nuwa sinabin babayi ya taga Tekoa kan David, “Kakaidwan kun ari buy amung, ya kasalanan ya asê pamarusa sa gisay tawuy namati miras ta dayi kangku, buy sa layin bapa ku. Sika buy ya pangaari mu, ayin nan panagutan.”

¹⁰ Sinabin Arin David, “Nu sisabêt man na magsabi kamun sabêt man na nadawak, gêtan muya kangku, buy pan-ipilmi kuy a na kayna abalên pun.”

¹¹ Sinabin babayi, “Kaidwan na Ari, yawadên mu sa Panginuun mun Namalyari, ya sawpan nakan bêngbêngan ya mani tawuy mamitumbas sa anak ku amên a ya mapati.”

Nakitbay si Arin David, “Manumpa ku sa nabyay ya Panginuun ya asê mapati ya

anak mu.”

¹² Sinabin babayi, “Kakaidwan kun ari buy amung, panyawadên ku kamuy tulutan mukuy ipus mun magsabi.”

Sinabin Ari, “Magsabi kayna.”

¹³ Sinabin babayi, “Kakaidwan na Ari, uysiyen namalanu kayan parabayduy bagay laban sa mani tawun Namalyari ta? Tagawan sa paradi ya pam-i mun disisyun, pan-ituwad mun nangasalan ya sarili mu, gawan a mu impaudung nga anak muy impatas mu. ¹⁴ Sikitamun kaganawan kaylangan mati. Kaparisu kitamun lanêm ya nibulug sa luta, ya asina manguman mitipun. Nuwa asê pangkêwên Namalyari ya parabaysên na biyay nun a mangkap yan paralan amên si abituy intapun, asina manugêl gisay intapun.”

¹⁵ “Amêsên, Kakaidwan kun Ari buy amung, naku waku baydi amên sabin na bagay ya ati, tagawan pinalimu wakun mani tawu sa balayan, buy inisip ku ya ipus mu, ‘Makisabi yaku kamuy ari. Dat daygên muy panyawadên ku kamu. ¹⁶ Dat lêng-ên mukuy Ari buy iligtas muku kayêk sa liyaki ya kalabay mamati kanyan buy anak ku amên asê mitas kanyan ya lugal ya indin Namalyari kanyan.’ ¹⁷ Ya pan-isipin ku, ya disisyun mu ya sabay ya makab-i kangkun kapatêtbêkan gawan Kakaidwan kun ari buy amung, kaparisu kan gisay ang-el Namalyari ya magtanda nu sabêt ta nadawak buy mangêd. Pawa ka ta dayin awyunan Panginuun ya Namalyari mu.”

¹⁸ Sinabin Arin David sa babayi, “Dilag gakun ipatang kamu buy labay kun ipakitbay mu kangkuy pêtêg.”

Nakitbay ya babayi, “Kakaidwan kun ari buy amung, dali ka.”

¹⁹ Namatang si Arin David, “Si Joab nayi ya namituru kamun ati?”

Nakitbay ya babayi, “Kakaidwan kun Ari buy amung, taganan a ku makapaglaram ta ayin makapurayit kamu. Si Joab yabay ya niutus kangkun daygên na ati buy siya êt ta namituru kangku nu sabêt ta sêpat kun sabin kamu. ²⁰ Dinyag nay ati amên sika buy si Absalom mikasunduy na. Kaidwan na Ari, biyasa ka kaparipun gisay ang-el Namalyari. Tanda muy kaganawan mangapalyari sa bansa tamu.”

²¹ Pamakayari, impabêg Arin David si Joab buy sinabi kana, “Amêsên, daygên kuy labay mu. Mita kayna, iudung mun manguman baydi ya miawsay ya si Absalom.”

²² Nagpalukub si Joab kan Arin David bilang panggalang kana buy sinabi na, “Kakaidwan kun ari buy amung, pagpalên ka ta dayin Panginuun. Amêsên, tanda kuy kapapaidu waku kamu, ta tinupad muy panyawadên ku ya ipus mu.” ²³ Kabay naku si Joab sa Gesureo buy gintan si Absalom paudung sa Jerusalem. ²⁴ Nuwa sinabin Arin David, “Baydu ya manugêl sa bali na. A kuya labay makitan baydi sa palasyu.” Kabay nuli si Absalom sa bali na buy a ya nagpakit sa ari.

²⁵ Sa buun Israel ayin liyaki ya kasin kangêd pangaliyakin Absalom. Paubat sa

ulu angga sa bitis na, ayin makitan na nadawak. ²⁶ Kay misan magpaudug sabut si Absalom sa balang tawun nu mabayatan nina sa sabut na. Nu timbangên na sabut na, miras sa ati un luway kilu, ayun sa timbangan na panggamitin ari. ²⁷ Si Absalom, dilag yan tatluy anak ka lawyaki buy dilag yan gisay anak ka babayi ya si Tamar. Naiduidu ya.

²⁸ Nanugêl si Absalom sa Jerusalem un luway tawun un asê magpakit kan Arin David. ²⁹ Gisay allu, niutus si Absalom un mamisabi kan Joab amên ipalaku ya sa ari, nuwa a ya kalabay maku. Kabay impabêg yan manguman Absalom, nuwa ayina êt naku. ³⁰ Sinabin Absalom sa mani ipus na, “Elêwên yu, ya panggitnan ku buy ya panggitnan Joab napidani buy idi bayduy mani sebaday inggitna na. Maku kaw baydu buy ulamên yuy abitu.” Kabay inulam mani ipus Absalom ya panggitnan Joab.

³¹ Pamakayari, naku si Joab sa balin Absalom buy sinabi na, “Uysiyang inulam mani ipus muy panggitnan kuta?”

³² Sinabin Absalom kan Joab, “Niutus sakun mamisabi kamu amên maku ka sa bali ku buy iutus kata sa ari amên ipatang mu sa ari ya uysiyang nuli yaku yapun ubat sa Gesureo. Mas mangêd da nanugêl laku tana baydu. Amêsên, labay kun makitan ya ari. Nu dilag gakun kasalanan, pasawên na patin naku!”

³³ Kabay naku si Joab sa ari buy sinabi kanay impasabin Absalom kana. Pamakayari, impabêg Arin David si Absalom. Kabay nakiarap si Absalom kan Arin David buy nagpalukub ya sa arapan na. Buy dinêp Arin David si Absalom.

15

Ya pagribeldin Absalom laban kan David

¹ Buy pamakayarin abiin, namil-an si Absalom un gisay kalesa buy mani kabayu. Buy nakatipun yan limampuy liyaki ya muwayu sa mumuna na. ² Pawan mamimatan maranun si Absalom buy mamidêng sa agid dan un pasbul balayan. Nu dilag gisay tawuy mamaku sa ari amên isabi ya kasu na, pambêgên yan Absalom buy pansabin kanay, “Taga saantu ka?”

Buy pansabin na kan Absalom nu sabêt ta layi na sa Israel buy ³ pansabin Absalom kanay, “Tanda kuy manambut ka sa kasu mu, nuwa ayin intalagay ari amên lêng-ên ka.”

⁴ Buy pansabin pun êt Absalom sa tawun abiin, “Nu sikuy ukum sa lugal ati, maku kangkuy kaganawan tawuy dilag mani deklamu o pan-idalum, buy biyan ku silan katuynungan.” ⁵ Buy nu magdani ya tawu kan Absalom buy manduku bilang panggalang kana, pantaksên buy pandêpan na. ⁶ Parabaysên na pandaygên Absalom sa kaganawan Israelitay mamaku sa ari amên atulun nay kasu la. Kabay nakwan Absalom ya tiwalan mani Israelita.

⁷ Pamakalibas apat ta tawun, sinabin Absalom kan Arin David, “Paulayan mun

maku waku sa Hebron amên tupadên kuy impangaku ku sa Panginuun. ⁸ Sabitun manugêl laku pun sa Geshur ya sakup un Aram, nangaku waku sa Panginuun ya nu paudungun nakun manguman sa Jerusalem, ulimênên kuya sa Hebron.”

⁹ Sinabin Arin David kan Absalom, “Mita kan napatêtbêk.” Kabay naku si Absalom sa Hebron.

¹⁰ Nuwa sabitun inlumatêng si Absalom sa Hebron, limêd yan niutus un mani mamisabi sa buun Israel amên sabin, “Nu malêngê yuy tunuy patutut, iangaw yuy, ‘Si Absalom ya ari un Israel sa Hebron.’ ” ¹¹ Nakilaku kan Absalom ya luwan dalan na liyaki ya sinagyat nay bisitay naubat sa Jerusalem. Naku sila baydu un ayin katatanda sa sabêt man. ¹² Kaban mag-andug si Absalom sa Panginuun, impabêg na si Ahitofel ya taga balayan Gilo. Si Ahitofel, gisa ya sa mani mam-in payu kan Arin David. Kabay pinupumas-êy ya palanun Absalom ya magribeldi laban kan David buy luyang mallumakê ya mani manunul kana.

¹³ Nilatêng ya gisay mamisabi kan David. Sinabi na, “Manunul lay mani Israelita kan Absalom.”

¹⁴ Sinabin David sa kaganawan kaawyun nay upisyal sa Jerusalem, “Parasên, kaylangan tambêng kitamun mitakas. Dat mangamat si Absalom kantamu. Duyungun na kitamu buy patin na kitamun kaganawan. Para êt bayduy mani manugêl sa Jerusalem. Parasên yu nu labay yun miligtas kaw kan Absalom.”

¹⁵ Sinabin mani upisyal, “Kakaidwan kun ari buy amung, nakal-an kay daygên nu sabêt man na sabin mu kanyan.” ¹⁶ Kabay namita si David kaawyun na buun pamilya na, nuwa inlakwanan nay mapuy ipus ya asawa na amên dilag mamakapala sa palasyu.

¹⁷ Namitayna si David buy ya mani sundalus na. Tinunggên sila sa êtêb katatawliyan bali sa balayan. ¹⁸ Buy impaunan David ya kaganawan sundalus na, buy ya kaganawan Kereteo, mani Peleteo, buy ya anêm ma dalan na lawyaki ya manunul kana ubat sa Gat. ¹⁹ Sinabin David kan Itai ya mamuun un mani taga Gat, “Uysiyan kilalaku ka ya kanyan ta? Mag-udung ka sa Jerusalem, sa bayuy ari ya si Absalom. Kay dayuwan ka sa Israel ya tinumakas ubat sa lugal mu. ²⁰ Kay kapilatêng mu baydi. Amêsên, kilaku ka kanyan ya a ku tanda nu antuy lakwên yan? Mag-udung kayna kaawyun na kabaryu mu, buy ipakit ta dayin Panginuun kamuyuy kangêdan buy katapatan na.”

²¹ Nuwa nakitbay si Itai kan David, “Manumpa ku sa nabyay ya Panginuun buy kamuyuy Kakaidwan kun Ari buy amung, maku waku sa balang lugal ya lakwên mu. Agyan mati yaku, manugêl laku kaawyun mu.” ²² Sinabin David kan Itai, “Nu parabaydu, dali, kilaku ka kanyan.” Kabay namita sa balayan si Itai buy ya kaganawan sundalus na buy mani pamilya na. ²³ Kaban manduman ya mani sundalus David, nanangis masnêg ya mani tawu sa Jerusalem. Naglipay si David sa Lawug Kidron kaawyun na mani sundalus na papakun sa kakyangan.

²⁴ Naku êt bayduy mani pari ya silan Zadok buy si Abiatar buy mani Levita ya

mamisapat Baul Kasunduan Namalyari. Imbul-is lapun ya Baul Namalyari sa agid dan kaban asê pun nakabitay kaganawan sundalus David sa balayan. ²⁵ Pamakayari, sinabin Arin David kan Zadok, “Tudung ya Baul Namalyari sa Jerusalem. Nu kapapaidu waku sa Panginuun, paudungun naku sa Jerusalem buy makitan kun manguman na ati buy ya lugal la binyanan na. ²⁶ Nuwa nu a ku kapapaidu kana, nakal-an naku nu sabêt man na labay nan daygên kangku.”

²⁷ Sinabi pun êt David sa pari ya si Zadok, “Napatêtbêk kan mag-udung sa Jerusalem, kaawyun na anak mu ya si Ahimaaz buy ya anak un Abiatar ya si Jonatan. Buy mamuya kaw baydu. ²⁸ Mangêtêng ngaku sa paglipayan ilug ya idi sa kakyangan angga sa mamagtan kan mensayi kangku.” ²⁹ Kabay gintan lan Zadok buy si Abiatar ya Baul Namalyari sa Jerusalem buy nanugêl sila baydu.

³⁰ Nuwa manangis un patuksaw si David sa Bung-uy Olibo. Mamita yan ayin isteping buy tinakpan nay ulu na bilang panêmtêm. Tinakpan êt mani kaawyun nay ulu la buy manangis sila kaban mantumuksaw. ³¹ Dilag nisabi kan David ya nakilakuy na kan Absalom si Ahitofel. Kabay nanalangin si David, “Panginuun, daygên mun ayin pukat ya mani payun Ahitofel.”

³² Sên nilatêng silan David sa têngêl Bung-uy Olibo, nu saantu mandukun mangulimên sa Namalyari, timbêng yan Hushai ya Arkeo. Naginit ta yaming na buy dilag lutay ulu na bilang panêmtêm. ³³ Sinabin David kan Hushai, “Nu kilaku kapun kangku, makadagdag kapun sa pan-isipin ku. ³⁴ Nuwa nu mag-udung ka sa balayan buy sabin kan Absalom ya maglingkud ka kana kaparisun paglingkud ya dinyag mu kangku, masawpan muku pun sa kapamilatan panalungat mu sa balang pam-in payu un Ahitofel kan Absalom. ³⁵ Idi êt baydu silan Zadok buy si Abiatar ya mani pari. Sabin mu kallay kaganawan malêngê mu sa palasyun ari. ³⁶ Kaawyun la baydu ya luway anak la, ya anak Zadok ya si Ahimaaz buy ya anak Abiatar ya si Jonatan. Sa kapamilatan la, ibalita yu kangkuy balang malêngê yu.” ³⁷ Kabay nag-udung ya kaluguran David ya si Hushai sa Jerusalem, pakan pasun naman si Absalom sa Jerusalem.

16

Ya pambêng Ziba kan David

¹ Kapilibas pun pêrad David sa tung-uy bung-uy, timbêng yan ipus Mefiboset ya si Ziba. Dilag luway asnu si Ziba ya pinisakayan luwan dalan na tinapay, dinalan na panggul pasas buy dinalan na igus, buy alak ya idi sa pamyanan ya dyag sa balat. ² Pinatang David si Ziba, “Uysiyang gintan muyay mani abiin ta?”

Nakitbay si Ziba kan David, “Ya mani asnu, malyarin pagsakayan pamilya mu. Buy ya tinapay buy igus, malyarin kanên mani miyawsay. Buy ya alak, malyari yun inêmtêm nu pumagal kaw sa kakyangan.”

³ Namatang si Arin David, “Idi saantu si Mefiboset ya apun Saul ya manan

amung mu?”

Sinabin Ziba kan Arin David, “Manugêl ya sa Jerusalem, tagawan sinabi nay, ‘Amêsên, daygên nakun mani Israelitan ari sa kaarian apu kun lakay.’ ”

⁴ Sinabin Arin David kan Ziba, “Elêwên mu. Ya kaganawan bagay ya idi kan Mefiboset, idin ku kamu.”

Sinabin Ziba, “Kakaidwan kun ari buy amung, manduku waku kamu. Dayi pawa kun kapapaidu kamu.”

Ya pandustak Shimei kan David

⁵ Sên nadani yana si Arin David sa balayan Bahurim, dilag gisay liyaki ya nagsalwang sa balayan abitu ya mandustak kana, ayin kaatag nun a si Shimei ya anak Gera buy kamag-anak Saul. ⁶ Pambatwan na si David buy ya kaganawan mani upisyal na. Nuwa nakapalitêng kan David ya mani napas-êy ya sundalus buy mani bantay na. ⁷ Kaban pandustakên Shimei si David, pansabin nay, “Magtas ka, magtas ka! Mamati kan tawu buy ayin kan kapukatan! ⁸ Pan-ablasên kan Panginuun gawan pinati muy layin Saul ya sabay ya sinagilyan mu sa pangaari. Nuwa amêsên, indin Panginuun na ati sa anak mu ya si Absalom. Elêwên mu, inlumatêng kamuy pangasira tagawan mamati kan tawu.”

⁹ Sinabin Abishai ya anak Zeruya kan Arin David, “Kakaidwan kun ari buy amung, uysiyang pampasawên muyay tawun abiin ya mandustak kamu ta? Kay kaparisu yan asuy nati ya ayin kapukatan. Tulutun mukun maku kana amên putusun kuy ulu na.”

¹⁰ Nuwa sinabin Arin David kan Abishai, “Sikaw wa maanak Zeruya, a kaw kialam. Nu dustakên naku man gawan abituy sinabin Panginuun kana, amêsên sisabêt taku amên patgênên kuya?”

¹¹ Sinabin David kan Abishai buy sa kaganawan mani upisyal na, “Nu ya anak ku, pan-ipalanu nakun patin, parasaantu pun kayay ati ya kamag-anak Saul? In-utus yan Panginuun, kabay pasawan yu yan mandustak kangku. ¹² Gawan dat sa pandustak na kangku makit Panginuun ya kasakitan ku buy ablasên nakun kangêdan.” ¹³ Kabay insundu lan David buy ya mani sundalus nay pamita la. Manunul êt si Shimei sa êtêb la. Kaban mamita ya, pandustakên na si David buy pambatwan nayan batu buy luta. ¹⁴ Napagalan lan David buy mani sundalus na. Kabay pamakalatêng la sa Ilug Jordan, nagpaynawa sila.

¹⁵ Sa panawun êt abitu, inlumatêng silan Absalom buy ya kaganawan mani Israelitay kaawyun na sa Jerusalem. Buy kaawyun Absalom si Ahitofel.

¹⁶ Inlumatêng êt baydu si Hushai ya Arkeo ya kaluguran David. Naku ya kan Absalom buy sinabi na, “Mabyay ya ari! Mabyay ya ari!”

¹⁷ Pinatang Absalom si Hushai, “Abiin nayi ya pamipakit mun kangêdan mu sa kaluguran mu ya si David? Uysiyang a ka ya nakilaku sa kaluguran muta?”

¹⁸ Sinabin Hushai kan Absalom, “Asê, ta maglingkud buy manugêl laku pun

kaawyun tawuy pinilin Panginuun, mani tawun ati, buy kaganawan lawyaki sa Israel ya magin ari. ¹⁹ Kansabêt taku maglingkud? Alwa nayin sa anak na? Nu parasaantu wakun naglingkud sa bapa mu, para ku êt baydun maglingkud kamu.”

Ya pam-in payun Ahitofel kan Absalom

²⁰ Sinabin Absalom kan Ahitofel, “Biyang mukay payu. Sabêt ta sêpat tamun daygên?”

²¹ Nakitbay si Ahitofel, “Makigêt ka sa mani ipus ya asawan bapa mu ya imbalag nan mamaala sa palasyu. Matandan kaganawan Israel ya impakadawak muy sarili mu sa bapa mu. Sa pakapakun baydu, luyang pumas-êy ya nakêm mani sundalus mun manunul kamu.” ²² Kabay namipaydêng silan tolda sa bubung un palasyu para kan Absalom. Pamakayari, nakigêt si Absalom sa mani ipus ya asawan David sa arapan un kaganawan Israelita.

²³ Sa panawun na abitu, pansunulun Absalom ya mani payun Ahitofel, kaparisun dinyag David. Gawan pan-isipin lay ubat sa Namalyari ya balang payuy pan-idin Ahitofel.

17

¹ Sinabin Ahitofel kan Absalom, “Tulutun mukun mamilin mapu buy luway libuy liyaki buy amêsên yabi, kamatên yan si David. ² Duyungun yan si David kaban mayna ya buy napagal. Palimun kuya buy tumakas ya kaganawan tawuy kaawyun na. Kay si Arin David ya patin ku. ³ Ipaudung ku kamuy kaganawan tawu sa balayan kaparisun gisay babayi ya intangên ya pauli yana sa asawa na. Ya labay mun patin, kay gigisay tawu, buy nu mapati ya, mipatêt bék ka kaganawan tawu.”

⁴ Nalabayan Absalom buy kaganawan mangatway mamuun sa Israel ya palanun abiin.

⁵ Nuwa sinabin Absalom, “Bêgên tamu si Hushai ya Arkeo, amên matandan tamu nu sabêt ta masabi na.” ⁶ Sên inlumâtêng si Hushai kan Absalom, sinabin Absalom kanay payun Ahitofel. Sinabi na pun êt, “Sunulun tamu nayi ya sinabi na kantamu? Nu a tamu sunulun, sabin muy sêpat daygên.”

⁷ Sinabin Hushai kan Absalom, “Amêsên, asê mangêd ya impayun Ahitofel. ⁸ A mu nayi tanday bapa mu buy ya mani sundalus na mangapas-êy buy mangatubag kaparisun osuy pinangwanan mani anak? Alwa pun êt kay abiin, ya bapa mu gisa yan liyaki ya katandan makilaban. A ya mamabêlêw kaawyun na mani sundalus na. ⁹ Mapalyarin amêsên, magtagu ya sa lêngang o nu saantu man na pagtagwan. Nu sa mumunan panduyung la kamuyu, mapati ya kaatag mani sundalus yu, sabin un makalêngêy, ‘Nasambut ya mani tawuy manunul kan Absalom’ ¹⁰ Agyan ya matubag ga sundalus ya kasintubag lewun, taganan malimwan la. Tagawan tandan kaganawan Israelita ya bapa muy napas-êy ya sundalus buy mangatubag ga mani sundalus na. ¹¹ Kabay ati ya payu kuy daygên mu. Bêgên muy kaganawan

Israelitay manugêl sa pibunakan un Dan buy Beer-seba ya kasin lakên balas ya idi sa agid dagat. Buy sikay manguna sa pamikilaban. ¹² Têkapên tamu si David antuman na binyanan na. Duyungun tamu ya kaparisun pantulun dêyang sa kaganawan luta buy ayin makaligtas gisa man kalla. ¹³ Nu tumakas ya sa gisay balayan baydu, ya buun Israel, mantan un mani sêêl sa balayan na abitu. Pamakayari, malyari lan is-êl ya pader ya ati buy abitin papakun sa kapatalan angga sa mitugaw wa ati, buy angga sa ayin nan batuy mitagan baydu.”

¹⁴ Sinabin Absalom buy kaganawan mamuun sa Israel, “Mas mangêd da payun Hushai ya Arkeo kaysa kan Ahitofel.” Ya pêtêg, agyan mangêd ya payun Ahitofel, inlabay Panginuun ya asê sunulun Absalom amên masambut ya.

¹⁵ Sinabin Hushai sa mani pari ya silan Zadok buy si Abiatar ya payun Ahitofel kan Absalom buy sa mani mamuun sa Israel, buy sinabi na êt nu sabêt ta payu na.

¹⁶ Pamakayari, sinabi na kalla, “Tambêng yun ipatanda kan David ya agana ya magpalakwan amêsên yabi sa kakyangan sa paglipayan un Ilug Jordan. Tambêng silan maglipay sa ilug amên a sila mati.”

¹⁷ Sa panawun na abitu, mangêtêng silan Jonatan buy si Ahimaaz sa En-rogel. A la labay ya makit silan mani tawun sumun sa balayan. Kabay dilag babayi ya ipus ya mamaku kallan Jonatan buy kan Ahimaaz amên sabin ya mensayi kalla. Pamakayari, naku silan Jonatan buy si Ahimaaz kan Arin David amên sabin ya mensayi kana. ¹⁸ Nuwa gisay allu, nakitan gisay miawsay silan Jonatan buy si Ahimaaz. Buy sinabi nay ati kan Absalom. Kabay namaras namita si Jonatan buy si Ahimaaz, buy naku sila sa balin gisay liyaki sa Bahurim. Dilag pangasuyan na liyakin ati ya madani sa bali na. Buy baydu sa lalên pangasuyan, nagpaaypa silan Jonatan buy si Ahimaaz amên magtagu. ¹⁹ Nangwan panakêp ya asawan liyaki, tinakpan nay pangasuyan, buy imbilad nay lasi sa babun ati amên ayin mangisip ya dilag magtagu baydu. ²⁰ Sên nilatêng ngay mani sundalus Absalom sa bali, pinatang lay asawan liyaki, “Nakitan yu nayi silan Jonatan buy si Ahimaaz?”

Nakitbay ya, “Naglipay sila sa ilug.” Tingkap silan mani sundalus Absalom nuwa a sila nakitan. Kabay nag-udung sila sa Jerusalem.

²¹ Sên namitay nay mani sundalus Absalom, nagsalwang silan Jonatan buy si Ahimaaz sa pangasuyan buy naku sila kan David. Sinabi la, “Tambêng kaw maglipay sa ilug gawan impayun Ahitofel ya patin kaw.” ²² Kabay naglipay silan David buy ya mani sundalus na sa Ilug Jordan. Pamakamaranun, idi silaynan kaganawan sa lipay.

²³ Sên natandan Ahitofel ya asê sinunul ya payu na, in-il-an nay siya' sa bukut asnu na buy nagsakay ya amên muli sa balayan na. Pamakayari nan nanipan sa mani ipus na tungkul sa pamilya na, nagpakamati ya. In-ilbêng ya sa pinilbêngan bapa na.

Ya pangamatin Absalom

²⁴ Pamakayari, nilatêng nga si David sa Mahanaim. Buy silan Absalom buy ya kaganawan sundalus mani Israelita, nakapaglipay yana sa Ilug Jordan. ²⁵ Pinilin Absalom si Amasa ya mamuun mani sundalus bilang kasagilin Joab. Si Amasa ya anak un Jeter ya Ismaelita. Abigail ya lagyun asawan Jeter. Si Abigail ya anak ka babayin Nahash buy ya patêl Zeruya. Si Zeruya ya indun Joab. ²⁶ Nagkampuy mani Israelita buy si Absalom sa lugal un Gilead.

²⁷ Sên nilatêng silan David sa Mahanaim, timbêng silan Shobi, Makir buy si Barzilai. Si Shobi ya anak Nahash ya Ammonitay taga Rabba. Si Makir ya anak Amiel ya taga Lo Debar. Buy si Barzilai ya Gileaditay taga Rogelim. ²⁸ Dilag silan gêgtan na kakalêkan, mani palanggana, mani pamyanan ya dyag sa pila, trigu, sebada, arina, lasi ya insangay, mani magmikakalasi ya but-u, gisantis, ²⁹ pulut panilan, mani tupa, buy mani kanên ya diyag sa gatas para kan David buy sa mani tawuy kaawyun na amên kanên la, tagawan sinabi la, “Layangên ya mani tawu, napagal, buy napêl-ang sa kakyangan.”

18

¹ In-il-an David ya mani sundalus na amên lumaban. Piniaawyun nay mani sundalus un tisay libu buy balang pustu dilag tidinalan buy namili yan mamuun sa balang pustu. ² Pinabita na sila sa tatluy pustu. Si Joab ya mamuun sa gisay pustu, si Abishai ya anak Zeruya buy patêl Joab ya mamuun sa gisay pustu, buy si Itai ya taga Gat ya mamuun sa gisa pun na pustu. Sinabi êt David kalla, “Siku mismuy mangawyun kamuyu sa pamikilaban.”

³ Nuwa sinabin mani sundalus na, “Kaidwan na Ari, a ka sêpat kilaku kanyan. Ta nu kaylangan tumakas kay, o mapati lay kapitna kanyan, ayin ulaga kalla. Ta labay lan mapati laka kaysa mapuy libu kanyan. Kabay mangêd pun na mabalag ka ta baydi sa balayan buy mamipagtan ka tan sawup nu kaylangan.”

⁴ Sinabin Arin David kalla, “Daygên ku nu sabêt ta mangêd sa êlêw yu.” Kabay nidêng ya sa agid pasbul balayan kaban magsalwang ya kaganawan sundalus na un nakapustun tisay libu buy tidinalan.

⁵ In-utus ari silan Joab, Abishai, buy si Itai, “Magin mangêd kaw kan Absalom para kangku.” Nalêngên kaganawan pustu ya in-utus David sa mani mamuun mani sundalus na.

⁶ Kabay namitay mani sundalus David amên makilaban sa mani sundalus Israel. Nilaban sila sa kabagbagan Efraim. ⁷ Sinambut mani sundalus David ya mani Israelita. Sa allun abitu malakêy nati, luwampuy libuy tawu. ⁸ Nikyat ya labanan sa buun kabagbagan, buy mas malakêy nati sa kabagbagan kaysa sa nati sa kêya.

⁹ Sa panawun labanan, natbêng Absalom ya mani sundalus David. Tinumakas ya un nakasakay sa asnu na. Kaban nakuy asnu na sa aypan mangalalabung nga sangan maragul la puun kayun ensina, nisab-it ta ulun Absalom sa sanga. Insundun asnu ya pamuwayu na nuwa nabalag si Absalom un nakasab-it sa puun kayu.

¹⁰ Sên nakit yan gisay sundalus David, inlaku na si Joab buy sinabi na, “Mallêngê ka! Nakit ku si Absalom ya nakasab-it sa puun kayun ensina.”

¹¹ Sinabin Joab kana, “Sabêt? Nakit muya? Siyan a muya pinati ta? Binyanan kata dayin gantimpala un mapuy pirasun pilak buy maulagay yakês para sa gisay upisyal.”

¹² Nuwa nakitbay ya sundalus David, “Agyan biyan mukun gisay libuy pirasun pilak, a ku patin na anak un ari. Nalêngê yan na in-utus ari kamu, kan Abishai buy kan Itai, ya agana tamu pasakitin ya miawsay ya si Absalom para kana. ¹³ Buy agyan a ku sunulun na ari sa kapamilitan pamati ku kan Absalom, matandan êt ari ya ati, tagawan matandan nay kaganawan, buy a muku êt itanggul.”

¹⁴ Sinabin Joab, “Kay pansayangên ku tay uras ku kamu!” Pamakayari, nangwa yan tatluy pêsê buy inlaku na si Absalom ya nabyay pun ya nakasab-it sa puun kayun ensina buy inlatug nay pagaw Absalom. ¹⁵ Mapuy miawsay ya lawyaki ya mantan un almas Joab ya nagpalitêng kan Absalom buy pinati laya.

¹⁶ Pinatunuy Joab ya patutut amên ipatgên ya labanan, buy tinunggên nay pangamat sa mani sundalus Israel. ¹⁷ Kingwa lay bangkay Absalom ubat sa kayu buy innabu sa malalêy kali sa kabagbagan buy tinambunan lan malakêy maragul la batu. Tinumakas saman pauli ya kaganawan sundalus Israel.

¹⁸ Sabitun nabyay pun si Absalom, namipaydêng yan ribultu amên agyan nati yina, maganaka yan mani tawu. Buy indin nay ribultun abiin sa Lawug Ari. Inisip na, “Ayin nakun anak ya mantan lagyu ku. Kabay malitêpan nakun mani tawu.” Binêg Absalom ya ribultun abiin un “Ribultun Absalom.” Buy angga amêsên, pambêgên pun mani tawuy ribultun abiin un “Ribultun Absalom.”

Ya panêmtêm David para kan Absalom

¹⁹ Sinabin anak Zadok ya si Ahimaaz kan Joab, “Paulayan mu kun muwayu kan Arin David amên ibalita kanay inligtas yan Panginuun sa gamêt mani kapati na.”

²⁰ Sinabin Joab, “A ka mam-in balita sa ari sa allun ati. Malyarin sa kaatag allu, nuwa alwa amêsên, gawan nati ya anak un ari.”

²¹ Sinabin Joab sa gisay Cushita, “Lakwên mu si Arin David buy sabin muy nakit mu.” Nanduku ya Cushita kan Joab buy nuwayun namita.

²² Sinabin manguman Ahimaaz kan Joab, “Agyan sabêt ta malyari, paulayan mukun manunul sa Cushita.”

Sinabin Joab, “Anak, siyan labay muyan daygên na ati ta? Pakan ayin kayan makway gantimpala sa pamibalita mu.”

²³ Sinabin Ahimaaz, “Agyan sabêt ta malyari, muwayu waku.”

Kabay sinabin Joab kana, “Dali, muwayu ka!”

Kabay nuwayu si Ahimaaz papakun sa lipay un kapatalan buy niuna ya pun sa Cushita.

²⁴ Sa pibunakan luway pasbul pader, nakaiknu si Arin David. Nagdakêy sa pader

ya magbantay sa balayan buy nidêng sa bubung luway pasbul. Kaban mangêlêw-êlêw ya baydu, nakit nay gisay liyaki ya mamwayun kakapad na.

²⁵ Kabay sinabi nan masnêg kan Arin David ya dilag mallumatêng nga tawu. Buy sinabin Arin David, “Nu kay kakapad na, pilmin dilag yan mangêd da balita.” Buy padanidani ya mamwayu.

²⁶ Buy nakitan pun magbantay ya dilag pun gisay liyaki ya mamwayu buy sinabi nan masnêg, “Elêwên yu! Dilag pun gisay liyaki ya mamwayun kakapad na.”

Sinabin Arin David, “Dilag ya êt gêgtan na mangêd da balita.”

²⁷ Sinabin magbantay, “Sa êlêw kuy ya pamuwayun mumuna kaparisun pamuwayun Ahimaaz ya anak Zadok.”

Sinabin Arin David, “Mangêd yan tawu buy mallumatêng yan dilag gêgtan na mangêd da balita.”

²⁸ Pamakalatêng Ahimaaz, masnêg nan sinabi, “Nagpakun kayna?” Nagpalukub ya bilang panggalang kana buy sinabi nay, “Ulimênên na Panginuun ya Namalyari tamu. Kakaidwan kun Ari buy Amung, sinambut Panginuun ya mani nagribeldi kamu.”

²⁹ Namatang si Arin David, “Nagpakun si Absalom ya miawsay ku? Niligtas ya nayi?”

Nakitbay si Ahimaaz, “Sabitun in-utus kay Joab ya mani lingkud mu buy ya Cushita, nakitan kuy miguguluy mani tawu, nuwa a ku tanda nu sabêt ta abitu.”

³⁰ Sinabin Arin David, “Mag-agid ka buy midêng ka baysên.” Kabay nidêng ya sa agid.

³¹ Amêsên, inlumatêng ya Cushita buy sinabi na, “Kakaidwan kun ari buy amung, dilag gakun mangêd da balita. Sa allun ati, inligtas kan Panginuun sa kaganawan magribeldi kamu.”

³² Pinatang Arin David ya Cushita, “Nagpakun si Absalom ya miawsay ku? Niligtas ya nayi?”

Nakitbay ya, “Kakaidwan kun ari buy amung, ya nalyari kana, malyari dayi sa kaganawan kapati mu.”

³³ Nalugmay nakêm Arin David buy nagdakêy ya sa silid ya idi sa babun pasbul balayan, buy nanangis ya baydu. Kaban mamita ya, pansabin nay, “Anak kun Absalom, anak ku, anak kun Absalom! Siku ta dayi ya nati, alwan sikay Absalom, anak ku, anak ku!”

19

Ya panubag Joab kan David

¹ Dilag nagsabi kan Joab, “Manangis ya ari buy manêmtêm gawan sa pangamatin Absalom.” ² Kabay ya allun panambut, napakadyag allun panêmtêm para sa kaganawan mani sundalus David, tagawan sa allun abitu nalêngên mani tawu,

“Manêmtêm ya ari gawan sa anak na.”³ Sa allun abiin, sinumun sa balayan ya mani sundalus kaparisun pansumun mani tawuy mipakadêng-êy nu mantumakas sila sa laban.⁴ Tinêmpanan ari ya lupa na buy sinabi nan masnêg. “Anak kun Absalom, Absalom, anak ku, anak ku!”

⁵ Sinumun si Joab sa bali un ari buy sinabi kana, “Impakadêng-êy mu amêsên ya kaganawan sundalus mu ya niligtas biyay mu buy biyay maanak muy lawyaki buy babayi, buy biyay mani asawa mu buy biyay mani asawa muy ipus.⁶ Kakaidwan muy mani tawuy manulapu kamu buy pangkasulapwan muy mani tawuy mangidu kamu. Amêsên, malinaw ya a ka mamaulaga sa mani mamuun buy sundalus mu. Pan-isipin ku nu nabyay si Absalom amêsên, buy nu nati kay, matula ka.⁷ Kabay amêsên, maku ka sa mani sundalus mu buy pas-êyên mu sila. Tagawan pan-isumpa ku sa Panginuun ya nu a ka maku sa mani sundalus mu amêsên, bayu mitanglêw ya allu, lakwanan la kan kaganawan. Nu lakwanan kan kaganawan tawu, taganan luyang nadawak ka abiin kaysa kaganawan kaatag nadawak ka mani nalyari kamu paubat sabitun anak ka pun angga amêsên.”

⁸ Kabay nidêng ya ari buy niknu sa pasbul balayan. Nalêngên mani tawu sa balayan, “Elêwên yu! Nakaiknuy ari sa pasbul balayan.” Buy ya mani tawu sa balayan, naku sa arap un ari.

Amêsên, mantumakas ya kaganawan Israelita ya tawwan Absalom papakun sa mani bali la.⁹ Nag-umpisan misusubakan ya kaganawan layi sa Israel. Pansabin la, “Inligtas kitamun Arin David sa mani kapati tamu buy inligtas na kitamu sa mani Filisteo. Nuwa sên nagribeldi si Absalom kana, tinumakas ya sa lugal tamu.

¹⁰ Nuwa si Absalom ya intalaga tamun magin ari, nati ya sa laban. Amêsên, siyan ayin yan magsabi amên paudungun si Arin David ta?”

¹¹ Nipagtan mensayi si Arin David sa mani pari ya silan Zadok buy si Abiatar. Sinabi na, “Sabin yu sa mangatway mamuun sa Juda, ‘Nabalitan kuy labay mani Israelitay miudung ngaku bilang ari. Siyan tatawli kaw yan magdisisyun ya paudungun naku sa palasyu ku ta?’¹² Alwa nayin mikakamag-anak kitamu buy milalayi? Kabay siyan tatawli kaw yan manyawad kangku ya mag-udung sa palasyu ku ta?’¹³ Buy sabin yu êt kan Amasa, ‘Gawan milayi kita, daygên katan mamuun mani sundalus ku kasagilin Joab. Nu a ku daygên na ati, taganan parusan naku dayin Namalyari.’ ”

¹⁴ Napaawun David ya mani taga Juda buy nibêtêk sila sa gisay disisyun. Buy impasabi la kan David, “Mag-udung ka baydi buy kaganawan sundalus mu.”¹⁵ Sên paudung silan David, nilatêng sila sa Ilug Jordan. Nititipun na mani tawuy taga Juda sa Gilgal amên têgmên lay ari sa lipay ilug buy iatêl sa paglipay na sa ilug.

¹⁶ Si Shimei ya anak Gera ya layin Benjamin ya taga Bahurim, namaras yan nakilaku sa mani lawyaki ya layin Juda amên mambêng kan Arin David.¹⁷ Buy nakilaku êt kan Shimei ya malibuy tawuy layin Benjamin buy si Ziba ya mamuun mani upisyal Saul. Nakilaku êt kan Ziba ya mapu buy limay anak na buy ya

luwampuy ipus na. Kinamutkamut lan naku sa Ilug Jordan amên mambêng kan Arin David.¹⁸ Naglipay sila sa ilug amên sawpan makalipay ya pamilyan ari, buy sinunul lay sabêt man na labay David.

Sên naglipay si Shimei ya anak Gera sa Ilug Jordan, nanduku ya sa ari.¹⁹ Buy sinabin Shimei kan Arin David, “Kakaidwan kun ari buy amung, patawarên muku. Litêpên muyna dayi ya nadawak ka dinyag ku kamu sabitun namita ka sa Jerusalem.²⁰ Kakaidwan kun Ari buy Amung, pan-aminin kuy nangasalanan naku. Kabay amêsên êlêwên mu, nuna kun inlumâtêng baydi ubat sa ilaga kaysa kaatag layi amên têngmên ka.”

²¹ Sinabin Abishai ya anak Zeruya, “Alwa nayin sêpat patin si Shimei gawan insumpa nay intalagan Panginuun ya magin ari?”

²² Nuwa sinabin David, “Sikaw wa maanak Zeruya, sabêt ta pakyalam yu? Siyan pagkapati yuku sa allun ati ta? Dilag nayin patin sa allun ati sa Israel? Siku amêsên ya ari un Israel, buy sa allun ati, ayin tawuy patin sa Israel.”

²³ Kabay sinabin Arin David kan Shimei, “A ka mati.” Insumpan Arin David kanay a ya patin.

²⁴ Si Mefiboset ya apu un Saul, naku ya êt sa Ilug Jordan amên mambêng kan Arin David. Paubat sa alluy namitay ari angga sa allun nag-udung ya sa Jerusalem un ligtas, asê inuyasan Mefiboset ya mani bitis na, o namalbas o namipin mani yaming na.²⁵ Sên inlumâtêng si Mefiboset ubat sa Jerusalem amên têngmên na ari, sinabin Arin David kana, “Siyan a kaya namitan kaawyun kuta?”

²⁶ Nakitbay si Mefiboset kan David, “Kaidwan na Ari, tanda muy pilay yaku. Kabay sinabi ku kan Ziba, ‘Il-an mukun gisay siya’ sa bukut asnu amên mapagsakayan kun mitan kaawyun ari.’ Nuwa pinurayit takun Ziba, ta namita yan a naku kaawyun.²⁷ Ta sinabi na kamuy alwan pêtêg tungkul kangkuy ipus mu. Kakaidwan kun ari buy amung, tanda mu nu sabêt ta pêtêg ta maiparisu ka sa gisay ang-el Namalyari. Kabay daygên mu nu sabêt ta mangêd para kamu.²⁸ Kakaidwan kun Ari buy amung, impapati mina dayi ya kaganawan layin apu kun lakay. Nuwa tinulutan mukuy ipus mu ya mangan kaêm mu. Kabay Kaidwan na Ari, ayin nakinan sêpat yawadên kamu.”

²⁹ Sinabin Arin David kan Mefiboset, “A tayna sêpat pisabyan na ati. Nadisisyun kinay pipitnan mu buy si Ziba ya lugal Saul.”

³⁰ Sinabin Mefiboset kan Arin David, “Pasawên mun kêwên naynay kaganawan. Kakaidwan kun ari buy amung, nukad da kangkuy niuli kan ligtas.”

³¹ Naku êt kan David si Barzilai ya taga Gilead ya naubat sa Rogelim. Kalabay ya êt manawup kallan Arin David sa paglipay sa Ilug Jordan.³² Taganan tuway na si Barzilai. Walumpuy tawun nayna. Mabandi ya buy siyay mam-in mani kaylangan Arin David sabitun manugêl yapun sa Mahanaim.³³ Sinabin David kana, “Kilaku kan maglipay kangku buy manugêl kayna êt sa Jerusalem. Sikuy pakabaala baydu kamu.”

³⁴ Nuwa sinabin Barzilai kan Arin David, “Asina mabuyutan na biyay ku. Siyan kilaku waku pun kamu sa Jerusalem ta? ³⁵ Walumpuy tawun kina amêsên. Buy a kina tanda nu sabêt ta pamikaatag manyaman sa asê manyaman. A kina malasan ya pangkanên buy pan-inêmên ku. A kina malêngêy mani magkanta. Kay pakadyag gakun pabayat kamu, Kakaidwan kun Ari buy Amung. ³⁶ Kay nabêlêng nga bagay ya pamiatêl ku kamuyu sa Jordan, siyan kaylangan muku yapun ablasên paradi ya gantimpala ta? ³⁷ Pasawan mun kayêk ya mag-udung ngaku amên mati yaku sa sarili kun balayan, madani sa pinilbêngan bapa buy indu ku. Nuwa abiti ya ipus mu ya si Kimham, pasawan muyan maglipay kaawyun kun kakaidwan na ari buy amung ku buy daygên mu kana nu sabêt ta pan-isipin mun mangêd.”

³⁸ Nakitbay si Arin David, “Si Kimham, maglipay yan kaawyun ku buy daygên ku kana nu sabêt ta pan-isipin mun mangêd. Buy ya kaganawan labay mu kangku, daygên ku para kamu.”

³⁹ Pamakayari, naglipay si David buy ya kaganawan sundalus na sa Ilug Jordan. Dinêp Arin David si Barzilai buy inyawad na sa Namalyari ya pagpalên naya. Buy nuli si Barzilai sa bali na.

⁴⁰ Sên nakalipay ya si David, naku ya sa Gilgal kaawyun si Kimham buy ya kaganawan sundalus Juda buy ya kapitnan sundalus Israel.

⁴¹ Nakuy mani mamuun Israel kan Arin David buy nagdeklamun, “Uysiyen layi yan Juday mani kamag-anak yan ya nangwa kamu ya Ari yan ta? Inlipay laka, pamilya mu, buy ya mani sundalus mu sa Ilug Jordan un ayin kanyan.”

⁴² Sinabin mani lawyaki ya layin Juda sa mani lawyakin Israel, “Dinyag yan na abiin tagawan ya ari, madani yan kamag-anak. Uysiyen manubag kaw ya kanyan ta? Kinnan yan nayi ya kanên ari? Asê! Binyanan nakay nayin sabêt man na degalu? Asê!”

⁴³ Nuwa sinabin mani lawyakin Israel sa layin Juda, “Kay gisay layi yu nuwa sikay, mapu kay. Kabay igit ta karapatan yan magsabin siyay ari yan. Siyan pandustakên yukay yata? Alwa nayin sikay ya nunan nagsabi tungkul sa pag-udung ari yan?” Nuwa ya pagsabin mani lawyakin Juda, igit napas-êy kaysa mani pagsabin mani lawyakin Israel.

20

Ya pangamat mani Israelita kan Sheba

¹ Dilag baydun ayin kapukatan na liyaki ya si Sheba ya anak Bicri ya layin Benjamin. Pinatunuy nay patutut buy sinabi na, “Ayin kitamun pakyalam kan David ya anak Jesse. Sikaw wa mani Israelita, muli kawna!”

² Kabay ya kaganawan lawyakin Israel, inlakwanan la si David buy nakilaku sila kan Sheba ya anak Bicri. Nuwa ya kaganawan lawyaki ya layin Juda, nanugêl tapat kan Arin David buy nakilaku kana paubat sa Ilug Jordan angga sa Jerusalem.

³ Sên inlumatêng si Arin David sa palasyu na sa Jerusalem, kingwa nay mapuy asawa nay ipus ya inlakwanan na amên mamaala sa palasyu na buy indin na sila sa gisay bali ya dilag magbantay. Indin David ya kaganawan kaylangan la nuwa a ya nakitakês kalla. Sa pakapakun baydu, binumyay silan paran nabal-u angga sa nati sila.

⁴ Sinabin Arin David kan Amasa, “Tipunun muy mani sundalus Juda buy lakwên yuku sa ikatluy allu paubat amêsên.” ⁵ Kabay namita si Amasa buy tinipun nay mani sundalus Juda, nuwa a ya nakaudung sa lalên tatluy allu.

⁶ Sinabin Arin David kan Abishai, “Si Sheba ya anak Bicri ya mamasakit kantamu un igit pun kaysa pamasakit Absalom kantamu. Gêtan muy mani sundalus ku buy kamatên yu si Sheba. Ta dat maku ya sa balayan ya nangapapas-êy ya pader buy takasên na kitamu.” ⁷ Kabay namita si Abishai sa Jerusalem amên kamatên si Sheba ya anak Bicri. Kaawyun nay mani sundalus Joab, mani Kereteo, mani Peleteo, buy kaganawan pinakanapas-êy ya mani sundalus.

⁸ Sên idi ya silan Abishai buy ya mani sundalus sa maragul la batuy idi sa Gibeon, naku si Amasa amên mambêng kalla. Nakayaming si Joab mani yaming ya inyaming mani sundalus buy nakayakês kanay kêya na. Kaban mamita si Joab papakun kan Amasa, nanabuy kêya na.

⁹ Pinatang Joab si Amasa, “Patêl kuway, nagpapakun kayna?” Tinalan nay balbas Amasa sa wanan gamêt na. Nagtataling kayu yan dêpên si Amasa. ¹⁰ Nuwa asê naêsban Amasay kêya ya pantalanên Joab sa udin gamêt na. Kabay inlatug Joab ya bitukan Amasa buy nisalwang ya bituka na sa luta buy tambêng yan nati. Asina inuman inlatug Joab si Amasa. Insundu pun Joab buy ya patêl na ya si Abishai ya pangamat la kan Sheba ya anak Bicri.

¹¹ Nidêng ya gisa sa mani sundalus Joab ya nadani sa bangkay Amasa buy sinabi, “Sisabêt man na para kan Joab, buy para kan David, manunul kaw kan Joab.” ¹² Idi ya bangkay Amasa sa bunak un dan buy pinagpaluyu nay sarili nan daya. Sisabêt man na manduman buy makakit kana, mipantunggên sila. Sên nakit sundalus Joab ya tinunggên na kaganawan tawu, gintan nay bangkay Amasa ubat sa dan papakun sa panggitnan buy binyanan nan balabal. ¹³ Sên intas nay bangkay Amasa sa dan, insundun kaganawan ya panunul la kan Joab amên kamatên si Sheba ya anak Bicri.

¹⁴ Naku si Sheba sa kaganawan lugal ya panugêlan mani layin Israel angga sa nilatêng ya sa balayan Abel Bet Maaca. Nagtipun ya kaganawan Berita ya kamag-anak na buy nanunul sila kana sa balayan na abiin. ¹⁵ Kabay naku silan Joab buy ya kaganawan sundalus na sa Abel Bet Maaca. Pinalitêngan lay balayan na abiin. Buy nanyag silan gisay buntun luta nadani sa pader balayan amên makapagdakêy sila baydu. Buy inumpisan lan siniray pader. ¹⁶ Nuwa nang-angaw wa biyasay babayi sa balayan, “Lêng-ên yuku! Lêng-ên yuku! Sabin yu kan Joab ya maku ya baydi ta labay ku yan mapagkasabi.” ¹⁷ Kabay naku si Joab sa babayin abiin. Pinatang yan babayi, “Sika nayi si Joab?”

Nakitbay si Joab, “Awu.”

Sinabin babayin abiin, “Mallêngê kan kayêk sa sabin ku kamu.”

Sinabin Joab, “Awu, mallêngê ngaku.”

¹⁸ Sinabin babayin abiin, “Sabitun nuna, dilag panabin ya magsabin, ‘Nu dilag kan problema, sabin mani tawu sa Abel Bet Maaca nu sabêt ta sêpat mun daygên.’ Buy pawan ustu ya pan-ipayu la. ¹⁹ A yan labay ya lumaban kay sa kaatag mani layi sa Israel. Buy pawa kay tapat. Pansubukun mun maniran maulagay balayan sa Israel. Uysiyen labay muyan sirên ya balayan ya impamanan Panginuun ta?”

²⁰ Nakitbay si Joab, “Taganan pan-ipangaku kuy a ku labay sirên ya balayan na ati! ²¹ Ta alwan abiin ya inlaku yan baydi nun a si Sheba ya anak Bicri ya naubat sa kabung-uyan Efraim. Panlabanan na si Arin David. Gêtan mu ya kangku buy mita kay sa balayan na ati.”

Sinabin babayin abiin kan Joab, “Isamwag yan ya ulun liyakin abiin kamu ubat sa pader.”

²² Amêsên, nagsabi ya babayin abiin sa kaganawan tawuy idi sa balayan buy indin na kallay mangêd da payu na. Kabay pinutus lay ulun Sheba buy insamwag kan Joab. Buy pinatunuy Joab ya patutut na amên tunggên manduyung ya mani sundalus na sa balayan. Namita silan kaganawan sa balayan na abiin buy nuli silayna. Nakuy naman si Joab kan Arin David sa Jerusalem.

²³ Si Joab ya kapitan un sundalus Israel. Si Benaya ya anak Jehoyada ya sabay ya mamuun sa mani Kereteo buy mani Peleteo.

²⁴ Si Adoram ya amung mani tawuy pampilitin mag-ubra. Si Jehoshafat ya anak Ahilud ya sabay ya namaala sa mani kasulatan un kaarian.

²⁵ Si Sheva ya manulat ari. Silan Zadok buy si Abiatar ya mani pari.

²⁶ Buy si Ira ya taga Jair ya sabay ya parin David.

21

Ya panumbas mani Gibeonita sa pamilyan Saul

¹ Sa panawun pag-arin David sa Israel, sa lalên tatluy tawun dilag layang. Kabay nanalangin si David sa Panginuun. Sinabin Panginuun kana, “Dilag layang gawan pinatin Saul buy ya pamilya na ya mani Gibeonita.”

² Ya mani Gibeonita asê naubat sa layin Israelita nun a ubat sa mani nitagan na mani Amoreo. Sabitun nuna, nangakuy mani Israelita ya a sila patin, nuwa sa panawun pag-arin Saul, impalanu nan upudun sila, gawan ya labay na, mani layin Israel buy Juda ya manakup sa lugal la abiin. Kabay sinubukan Saul ya patin ya kaganawan Gibeonita.

Amêsên, impabêg Arin David ya mani Gibeonita ³ buy sinabi na kallay, “Sabêt ta daygên ku para kamuyu? Parasaantu kun maiustuy kasalanan na dinyag Saul kamu, amên pagpalên muy mani tawun Panginuun?”

⁴ Sinabin mani Gibeonita kan David, “Ya tubag yan kan Saul buy sa pamilya na, a yu mabayaran sa kapamilatan pam-i yun pilak o gintu. Buy ayin kay karapatan mamatin Israelita.”

Pinatang David ya mani tawun abiin, “Nu parabaydu, sabêt ta labay yun daygên ku para kamuyu?”

⁵ Sinabi la kan David, “Namalanu si Saul ya patin nakay kaganawan. Buy pinati nay malakê kanyan amên a kay mabiyang lugal baydi sa Israel. ⁶ Kabay idin mu kanyan ya pitu sa mani lawyaki ya layin Saul ta patin yan sila buy isab-it ya mani bangkay la sa arapan Panginuun sa Gibeon ya balayan Saul ya pinilin Panginuun ya magin arin Israel.”

Sinabin Arin David kalla, “Idin ku kamuyuy pitu sa mani lawyaki ya layin Saul.”

⁷ Nuwa inligtas David si Mefiboset ya anak Jonatan ya apu un Saul, gawan insumpa na kan Jonatan sabitun nuna sa arapan Panginuun ya saysayên na si Mefiboset. ⁸ Gintan Arin David ya luwa sa mani anak Saul ya silan Armoni buy si Mefiboset. Ya indu un luway anak ka abiin sabay si Rizpa ya anak ka babayin Aya. Buy gintan êt Arin David ya lima sa mani anak Merab ya anak ka babayin Saul. Ya bapa la sabay si Adriel ya anak Barzilai ya taga Mehola. ⁹ Indin David ya pituy anak ka abiin sa mani Gibeonita. Pamakayari, niaagnan pinatin mani Gibeonita buy insab-it ya mani bangkay la sa nabêlêng nga bung-uy sa arapan Panginuun. Pinati sila sabitun mumunan alluy pamupul un sebada.

¹⁰ Si Rizpa ya anak ka babayin Aya, nangwa yan saku buy in-makmak ka ati sa maragul la batu amên pagkalêkan nan nadani sa mani bangkay. Buy binantayan nay mani bangkay paubat sa panawun ya nag-umpisan mamupul ya mani tawu un sebada angga sa panawun na sadyay uran. Sa allu, a na pinaulayan maugpan mani manuk ya mani bangkay. Buy sa yabi, a na pinaulayan malakwên mani masilêb ba ayup ya mani bangkay. ¹¹ Sinabin mani tawu kan David ya tungkul sa dinyag anak ka babayin Aya ya si Rizpa ya ipus ya asawan Saul. ¹² Naku si David sa Jabes Gilead. Buy impakwa nay mani but-un Saul buy mani but-un Jonatan ubat sa mani tawuy manugêl baydu. Sabitun nuna, pinatin mani Filisteo silan Saul buy si Jonatan sa Bung-uy Gilboa buy insab-it ya mani bangkay la sa plasan Bet Shan. Nuwa paliim kingwan mani lawyaki ya taga Jabes Gilead ya mani bangkay sa Bet Shan buy gintan sa Jabes Gilead. ¹³ Gintan David ya mani but-un Saul buy mani but-un Jonatan ubat sa Jabes Gilead buy gintan êt ya mani but-un pituy lawyaki ya layin Saul ya insab-it mani Gibeonita.

¹⁴ In-ilbêng David buy mani tawun abiin ya mani but-un Saul buy mani but-un Jonatan sa pinilbêngan bapan Saul ya si Kis sa Zela sa lugal layin Benjamin. Dinyag mani tawun abiin ya kaganawan bagay ya in-utus David ya daygên la. Pamakayari, pinakitbayan Namalyari ya mani panalangin la para sa lugal la.

Ya pallumaban mani Israelita sa mani Filisteo

(1 Cronica 20:4-8)

¹⁵ Nanguman nilaban ya mani Filisteo buy mani Israelita. Buy sên labanan David buy mani sundalus na ya mani Filisteo, napagalan na. ¹⁶ Si Ishbi Benob ya Filisteo ya gisa sa mani anak un iganti. Tangsuy katganan balangat na ya dilag mani apat ta kiluy bêyat. Dilag yan bayuy kêya buy sinabi nay palanu nan patin si David.

¹⁷ Nuwa si David sinawpan yan Abishai ya anak Zeruya. Dinuyung nay Filisteo buy pinati naya. Kabay impakasipit intipan mani sundalus David kanay, “A kayna kilaku kanyan sa pamikilaban. Ta nu mapati ka, paran mapalêng ngay dêkêt Israel.”

¹⁸ Pamakalibas dakun umnuy panawun, inlabanan mani Israelitay mani Filisteo sa Gob. Si Sibecai ya taga Husha, pinati na si Saf ya gisa sa mani anak iganti.

¹⁹ Nanguman nakilaban ya mani Israelita sa mani Filisteo sa Gob. Si Elhanan ya anak Jair ya taga Betlehem, pinati nay patêl Goliat ya taga Gat. Ya puwan pêsê na, kaparisun makudpay kayuy panggamitin tawuy manyag tela.

²⁰ Sa panguman pamilalaban, inlabanan mani Israelitay mani Filisteo sa Gat. Sa labanan na ati, dilag bapan dagul la liyaki ya dilag anêm ma galamay sa balang gamêt buy sa balang bitis na, dilag anêm ma galamay. Ya bilang kaganawan, luwampu buy apat. Ya liyakin abiin, gisa ya sa mani layin mani iganti. ²¹ Sên dinustak nay mani Israelita, pinati yan Jonatan ya anak Shimea ya patêl David.

²² Ya apat ta liyakin abiin naubat sila sa layin iganti sa Gat. Pinati silan David buy mani sundalus na.

22

Ya pangulimên David sa Panginuun

(Mani Kanta 18)

¹ Pamakayarin inligtas Panginuun silan David sa kaganawan kapati na buy kan Saul, ingkantan David ya kantan ati.

² Sinabin David,

“Ya Panginuun ya maragul la batu ku.

Ya Panginuun ya magbantay kangku kaparisun nangapapas-êy ya pagtagwan mani tawu.

Ya Panginuun ya mamiligtas kangku.

³ Ya Namalyari ku, ya maragul la batu ku buy mamwayu waku kana.

Siyay panagka ku buy kapangyarian nay kaligtasan ku,
Siyay lugal ya ligtas ya pagtagwan ku.

Pan-iligtas naku sa mangatubag ya kalabay mamasakit kangku.

⁴ Binêg kuy Panginuun ya sêpat ulimênên kaganawan tawu!

Buy inligtas naku sa mani kapati ku.

- ⁵ Pinalitêngan nakun mani alun un kamatyan.
Nianul laku sa manggidul la lanab kaparisun paniran mani bagay.
- ⁶ Ya kamatyan na paran lubid ya sabay ya nakabalêbêl kangku.
Ya mani paratay un kamatyan, idi sa arapan ku.
- ⁷ Sa kagipitan ku, namêg gaku sa Panginuun,
Namêg gaku sa Namalyari ku.
Buy ya Namalyari ya idi sa bali na, nalêngê nay tunuy ku.
Buy ya ayêng-êt ku nidaus sa pallêngê na.
- ⁸ Naâyêg ya babun luta angga sa mangatag-ay ya bung-uy ya paran tadêk langit,
gawan sa tubag Namalyari.
- ⁹ Nitag-ay ya asuk ubat sa balungus Namalyari.
Naubat ya apuy sa bêbêy Namalyari ya taganan mangulam sa mani bagay.
Naubat sa bêbêy nay bayay mandilam.
- ¹⁰ Inwang-at Namalyari ya langit buy nagtabuy ya sa babun luta.
Buy nagturak ya sa nadiglêm buy makudpay ulap.
- ¹¹ Nagsakay ya Namalyari sa kerubin na ang-el buy inlumpad.
Nakitan ya sa angin na mabilis.
- ¹² Pinalitêngan Namalyari ya sarili na un nadiglêm
buy makudpay ulap.
- ¹³ Dilag mamakapasilêw wa sawang sa arapan Namalyari.
Buy naubat bayduy bayay mamakaulam buy mamakapasilêw.
- ¹⁴ Ya tunuy Panginuun maiparisu ya sa kilat ya naubat sa langit.
Nang-angaw masnêg ya Katatag-ayan na Namalyari.
- ¹⁵ Impanan Panginuun ya mani balangat na buy tinumakas ya mani kapati.
Taganan sinambut Panginuun ya mani kapati sa kapamilatan malakêy kimat.
- ¹⁶ Sa pamiutus Panginuun,
buy sa subray tubag na,
namalay dagat buy nakitan ya luta sa aypan ati.
Buy nakitan ya aypan babun luta ya paran tadêk na.
- ¹⁷ Buy paubat sa langit, dinwang naku
sa nalalêy lanêm.
- ¹⁸ Inligtas sakun Panginuun sa makapangyarian na kapati ku.
Inligtas naku sa mani nasulapu kangku.
Taganan napas-êy sila ya a ku agyun sambutan.
- ¹⁹ Sa uras un kagipitan ku, dinuyung laku.
Nuwa ya Panginuun ya inlumaban para kangku.
- ²⁰ Gintan nakun Pangiu sa ligtas ya lugal.
Inligtas naku gawan kapapaidu waku kana.
- ²¹ Pinagpala kun Panginuun ayun sa katinêkan ku,
buy ayun sa kalinisan gamêt ku, inablasan naku.

- ²² Ta sinunul kuy mani utus Panginuun.
A ku nanalibatuk sa Namalyari ku amên manyag nangadadawak ka bagay.
- ²³ Sinunul kuy kaganawan utus Panginuun.
A ku nanalibatuk sa mani utus na.
- ²⁴ A ku nanyag nadawak sa arapan na.
Nagpakadayu waku sa kadawakan.
- ²⁵ Kabay pinagpala kun Panginuun ayun sa katinêkan ku.
Gawan nakitan nay ayin nakun dinyag ga kasalanan.
- ²⁶ Mangêd ya Panginuun sa mani tawuy mangêd kana.
Matinêk ya sa mani tawuy matinêk kana.
- ²⁷ Ayin yan kapintasan para sa mani tawuy ayin kapintasan.
Nuwa mautêk ya para sa mani tawuy mamalanun manyag kadawakan.
- ²⁸ Pan-iligtas nay mani mapagpayêpa,
nuwa pan-iyêpa nay mani mapagmatag-ay.
- ²⁹ Panginuun ya dêkêt ku
pampasawangên nay kadiglêman ku.
- ³⁰ Sa panawup na kangku, agyu kun sambutun ya gisay pustun sundalus.
Buy sa kapamilatan Namalyari ku, maukduwan kuy gisay pader.
- ³¹ Ganap ya kaganawan pandaygên Namalyari.
Pawan pêtêg ya mani sabi na.
Maiparisu ya sa panagkan mani tawuy maniwala kana.
- ³² Ya Panginuun ya pêtêg Namalyari buy ayin nan kaatag.
Buy siyay batuy pag-unsaligan yan.
- ³³ Siyay mam-in kapas-êyan kangku,
buy pambantayan naku sa pandanan ku.
- ³⁴ Pampabilisin nay mani bitis ku kaparisun bitis uysa,
amên ligtas sakun makadakêy sa matag-ay ya lugal.
- ³⁵ Panturwanan Namalyari ya mani gamêt ku nu parasaantun lumaban
amên mailuknun gamêt kuy tansuy bayi.
- ³⁶ Pambantayan naku buy pan-iligtas sakun panagka na
buy sa kapamilatan sawup na, nagin pikatandan naku.
- ³⁷ Pambiyon nakun ligtas ya dan,
kabay asê midumpul ya mani bitis ku.
- ³⁸ Kinamat kuy mani kapati ku buy nasambut ku sila,
buy a ku tinunggên angga sa naupud sila.
- ³⁹ Taganan inupud kuy mani kapati ku.
Buy a silayna miidêng sa kabitisan ku.
- ⁴⁰ Binyanan nakun pas-êy amên labanan kuy mani kapati ku.
Buy pinaduku na kangkuy mani kapati ku.
- ⁴¹ Impabita nay mani kapati ku ya dilag tubag kangku

- buy inupud ku sila.
- ⁴² Nanyawad silan sawup nuwa ayin sisabêt man na nanawup kalla.
Namêg sila êt sa Panginuun nuwa a na sila pinakitbayan.
- ⁴³ Inyapung kuy mani kapati ku angga sa nagin kaparisu silan tuwapuk.
Tinurakan ku sila kaparisun panurak kun burak sa dan.
- ⁴⁴ Inligtas sakun Panginuun sa pagribeldin mani tawu sa balayan ku,
buy inillagan naku bilang mamuun mani bansa,
Naglingkud kangkuy mani tawuy a ku kakilala.
- ⁴⁵ Mamaku kangkuy mani dayuwan un dilag limu
buy pansunulun lay mani utus ku.
- ⁴⁶ Mangaynay nakêm dayuwan
buy magsalwang sila sa pagtagwan lan mamilapil.
- ⁴⁷ Nabyay ya Panginuun! Pan-ulimênên kuy maragul la batu ku!
Sabin ku sa kaatag nu parasaantun kakangêd ya Namalyari ya maragul la
batuy kaligtasan ku.
- ⁴⁸ Ya Panginuun ya Namalyari ya nangablas sa mani kapati ku,
buy impaaypa na sa kapangyarian ku ya mani bansa.
- ⁴⁹ Pan-iligtas sakun Panginuun sa mani kapati ku,
buy impasambut na kangkuy mani manduyung kangku,
buy inligtas naku sa mani tawuy kalabay mamasakit kangku.
- ⁵⁰ Kabay ulimênên kuy Panginuun sa mani bansa,
buy magkanta ku para kana.
Ulimênên kuy lagyu na.
- ⁵¹ Taganan pan-ipasambut Panginuun sa ari ya mani kapati na.
Pan-ipakit nay kangêdan na kan Arin David ya intalaga na
buy sa mani layi na makanuman.”

23

Ya tawlin kantan David

¹ Ya Namalyarin Jacob, dinyag nan pikatandan si David ya anak Jesse. Intalaga yan Namalyari ya magin ari buy nanyag yan mangangêd da kanta sa Israel. Amêsên, ati ya tawlin kanta na,

² “Nagsabi ya Ispiritun Panginuun sa kapamilatan ku.

Buy pan-isabi kuy mensayi ya pan-ipasabi na kangku.

³ Nagsabi ya Namalyarin Israel.

Ya Maragul la Batun Israel ya nagsabi kangku.

Nu ya gisay tawuy mamuun sa mani tawu na un dilag katuynungan

buy dilag limu sa Namalyari,

⁴ kaparisu yan sawang sa maranun

sa maranun na ayin ulap
buy mamatubun lamun sa luta pamakayarin uran.
⁵ Parabaysên na pangêlêw Namalyari sa pamilya ku,
ta nanyag yan ayin katganan na kasunduwan kangku.
Nakapakapalay kasunduwan na ati sa kaganawan bagay buy napas-êy ya.
Kabay napilmi yakun daygên Namalyarin masaganay biyay ku
ta idin na kangkuy kaganawan labay ku
buy pawa nakun iligtas.
⁶ Nuwa ya mani tawuy manyag nadawak, isamwag sila kaparisun tanaman na
madiwi.
Ta asê malyarin kêwên na diwi un kay gamêt,
⁷ nun a ya tawuy mandukpa kalla, manggamit pun kagamitan ya diyag sa bakal
o kayu
buy taganan ulamên sila sa lugal la binyanan la.”

Ya mangatubag ga sundalus David

(1 Cronica 11:10-41)

⁸ Ati ya mani mangapas-êy ya sundalus David.
Si Josheb Bashebet ya taga Takemon ya mamuun sa tatluy kapitan. Sa gisay labanan, nakapati yan waluy dalan na liyaki sa kapamilatan bayi na.
⁹ Si Eleazar ya ikalwa sa mangapas-êy ya sundalus David. Si Eleazar ya anak Dodo ya anak Ahoa. Sên inamun David ya mani Filisteo, si Eleazar ya kaawyun na. Magtipun ya mani Filisteo amên labanan ya mani Israelita. Nuwa tinumakas ya kaatag mani sundalus Israel. ¹⁰ Pakan si Eleazar, asê tinumakas nun a pinati nay mani Filisteo angga sa napakilan gamêt na buy angga sa kinumdêy ya gamêt na sa panalan nan kêya na. Sa allun abiin, gawan sa sawup Panginuun, nasambut mani Israelitay mani Filisteo. Nag-udung kan Eleazar ya mani Israelitay tinumakas amên kay kêwên ya mani almas mani nati ya mani sundalus.
¹¹ Si Shammah ya ikatlu kallan mangatubag ga sundalus David. Sabay siyay anak Agee ya taga Harar. Gisay allu, nagtipun ya mani Filisteo amên labanan ya mani Israelita sa panggitan nu saantu mantumubuy mani gisantis. Buy tinumakas ya mani sundalus Israel sa mani Filisteo. ¹² Nuwa nidêng si Shammah sa bunak panggitan. Binantayan nay panggitan buy pinati ya mani Filisteo. Taganan impasambut kanan Panginuun ya mani Filisteon abiin.

Ya tatlumpuy mangatubag ga sundalus

¹³ Sên panawun pamupul, naku kan David sa lêyang Adullam ya tatlu sa tatlumpuy mangatubag ga sundalus na. Magkampuy pustun Filisteo sa Lawug Refaim. ¹⁴ Sa panawun na abitu, kaban idi si David sa napas-êy ya pagtagwan, magkampuy kaatag mani sundalus Filisteo sa Betlehem. ¹⁵ Amêsên, taganan

napêl-ang si David. Sinabi na, “Dilag ta dayin mam-in lanêm kangku ubat sa pangasuyan sa danin pasbul balayan Betlehem.”¹⁶ Kabay sinumun na abituy tatluy mangapas-êy ya sundalus na sa kampun mani Filisteo, buy nangasuy lanêm sa pangasuyan Betlehem, ya idi sa pasbul balayan. Gintan lay lanêm kan David, nuwa a na labay inêmên, nun a imbulug na bilang andug sa Panginuun.¹⁷ Sinabin David, “Panginuun, a ku sêpat inêmên ya lanêm ma ati! Ta ya lanêm ma ati, kaulagan dayan mani tawuy nitayan biyay la sa pangwan ati.” Kabay asê ininêm David ya lanêm. Abiin ya mani dinyag tatluy mangapas-êy ya sundalus.

¹⁸ Si Abishai ya patêl Joab ya anak Zeruya ya mamuun sa tatlumpuy mangatubag ga sundalus David. Gisay allu, nakapati yan tatluy dalan na Filisteo sa kapamalatan pêsê na. Kabay nagin pikatandan ya kaparisun tatluy mangatubag ga sundalus.

¹⁹ Buy gawan siyay pinakapikatandan sa tatlumpuy mangatubag ga sundalus, nagin mamuun laya nuwa a ya pikibilang sa tatluy mangatubag ga sundalus.

²⁰ Si Benaya ya anak Jehoyada, gisa yan matubag ga liyaki ya taga Kabzeel. Malakêy dinyag nay dakilay mani diyag sa mani labanan. Pinati nay luway pinakamatubag ga sundalus Moab. Gisa pun na allu, agyan manguran elu, nagtabuy ya sa pagtagwan lewun buy pinati nay ati.

²¹ Nakapati êt si Benayan iganti ya Egipcio. Manalan ya Egipcion bayi nuwa si Benaya kay manalan yan maragul la têkên. Sinamsam nay bayin Egipcio buy pinati naya sa kapamalatan pêsê na.²² Abiin na mani dakilay dinyag Benaya ya anak Jehoyada. Kabay nagin pikatandan ya kaparisun tatluy mangapas-êy ya sundalus.

²³ Pikatandan ya sa tatlumpu, nuwa a ya pikibilang sa tatluy mangatubag ga sundalus. Buy dinyag yan David un mamuun sa mani magbantay na.

²⁴ Ati ya tatlumpuy mangatubag ga sundalus David,

si Asahel ya patêl Joab,

si Elhanan ya anak Dodo ya taga Betlehem,

²⁵ si Shama ya taga Harod,

si Elika ya taga Harod,

²⁶ si Helez ya taga Palti,

si Ira ya anak Ikkas ya taga Tekoa,

²⁷ si Abiezer ya taga Anatot,

si Mebunai ya taga Husha,

²⁸ si Zalmon ya taga Ahoa,

si Maharai ya taga Netofa,

²⁹ si Heleb ya anak Baana ya taga Netofa,

si Itai ya anak Ribai ya taga Gibeon ya idi sa lugal layin Benjamin,

³⁰ si Benaya ya taga Piraton,

si Hidai ya idi sa Lawug un Gaas,

³¹ si Abi Albon ya taga Arba,

si Azmavet ya taga Bahurim,

³² Si Eliaba ya taga Shaalbon,
ya mani anak Jasen, si Jonatan,
³³ si Shama ya taga Harar, si Ahiam ya anak Sharar ya taga Harar,
³⁴ si Elifelet ya anak Ahasbai ya taga Maaca,
si Eliam ya anak Ahitofel ya taga Gilo,
³⁵ si Hezro ya taga Carmel,
si Paarai ya taga Arba,
³⁶ si Igal ya anak Natan ya taga Zoba,
si Bani ya taga Gad,
³⁷ si Zelek ya taga Ammon,
si Naharai ya taga Beerot ya mantan almas Joab ya anak Zeruya,
³⁸ si Ira ya taga Jatir,
si Gareb ya taga Jatir,
³⁹ buy si Uria ya Heteo.

Abiin ya tatlumpuy pituy sundalus David ya mangatubag.

24

Ya pamilang David un mani sundalus na

(1 Cronica 21:1-27)

¹ Nanubag manguman ya Panginuun sa mani Israelita. Kabay ginamit na si David laban sa mani Israelita sa kapamalatan pagsabi na kan David, “Mita ka! Bilangên muy mani tawu sa Israel buy mani tawu sa Juda.”

² Kabay sinabin Arin David kan Joab buy sa mani mamuun sundalus ya kaawyun na, “Maku kaw sa kaganawan layin Israel, paubat sa Dan angga sa Beer-seba, buy bilangên yuy mani lawyaki sa mani balayan amên matandan ku nu umnuy malyarin magin sundalus.”

³ Nuwa sinabin Joab sa ari, “Ya Panginuun ya Namalyari mu, dagdagên na pun dayi ya mani sundalus mu un dinalan na beses pun kaysa bilang la. Buy makitan mu dayi ya ati. Kakaidwan kun Ari buy Amung, siyan labay mu yan bilangên ya mani sundalus ta?”

⁴ Nuwa asê nagbayuy isip ari. Buy in-utus na silan Joab buy ya mani mamuun ya bilangên ya mani malyarin magin sundalus. Kabay inlakwanan Joab buy mani mamuun sundalus amên bilangên ya malyarin magin mani sundalus Israel.

⁵ Naglipay silan Joab buy ya mani mamuun sa Ilug Jordan. Pamakayari, nagkampu sila sa timug balayan Aroer ya idi sa bunak lawug. Pamakayari, nagkampu sila sa Gad. Pamakayari, nagkampu sila sa Jazer. ⁶ Buy naku sila sa Gilead, buy sa Kades sa lugal un mani Heteo. Nilatêng sila sa Dan, buy paubat sa Dan, nagdurut sila papakun sa Sidon. ⁷ Pamakayari, naku silan Joab buy ya mani mamuun sa balayan Tyre ya dilag pader buy sa kaganawan balayan nu saantu

manugêl ya mani Hivo buy mani Cananeo. Buy naku sila êt sa Beer-seba ya idi sa kakyangan un Juda.

⁸ Kabay sên nalaku laynay buun lugal sa lalên siyam ma buwan buy luwampuy allu, nag-udung sila sa Jerusalem.

⁹ Sinabin Joab sa ari ya walun dalan na libuy lawyaki sa Israel ya katandan makilaban buy dilag liman dalan na libu sa Juda.

¹⁰ Amêsên, natanam David ya nangasalanan ya gawan sa pamilang na sa mani lawyaki. Sinabi na sa Panginuun, “Nangasalanan nakun maragul sa dinyag ku. Nuwa amêsên makisabi yaku kamuy Panginuun ya patawadên mukuy lingkud mu, gawan taganan kamutawan ya dinyag ku.”

¹¹ Bayu midêng si David sa maranun, nagsabi ya Panginuun kan Gad ya prupetan David. Sinabi na, ¹² “Maku ka buy sabin mu kan David ya paradi ya sinabin Panginuun, ‘Papilin ku ya nu sabêt sa tatluy parusay labay nan daygên ku kana.’ ”

¹³ Kabay naku si Gad kan David buy sinabi kana, “Sabêt ta labay mu, tatluy tawun layang sa bansa mu o tatluy buwan kan kamatên mani kapatî mu o tatluy allun salut sa bansa mu? Pakaisipin mun mangêd da ati buy sabin mu kangku nu sabêt ta ipakitbay ku sa Panginuun ya namiutus kangku.”

¹⁴ Sinabin David kan Gad, “Magkasakit takun mamili. Mas mangêd pun na parusan kay Panginuun kaysa mani tawu, gawan sadyay pallunus Panginuun.”

¹⁵ Kabay namipagtan ya Panginuun un salut sa Israel paubat sa maranun angga sa intakday panawun. Buy nati ya pitumpuy libuy Israelita sa buun lugal Israel paubat sa balayan Dan angga sa Beer-seba. ¹⁶ Sên ipaktang ngan ang-el ya gamêt na amên patin ya mani tawu sa Jerusalem, ingkalungkut Panginuun ya mani nangamamati buy nibayuy isip na. Sinabi na sa ang-el ya mamarusa sa mani tawu sa balayan, “Ustina, itgên mina.” Sa panawun na abiin, idi ya ang-el Panginuun sa panaran Arauna ya Jebuseo.

¹⁷ Nakit David ya ang-el ya mamatin mani tawu buy sinabi na sa Panginuun, “Nangasalanan naku. Nanyag gakun sadyay dawak. Nuwa ya mani tawuy manunul kangku kaparisun mani tupa sa pagpastulan, a sila nanyag nadawak. Parusan muku buy ya pamilya ku.”

Ya panyag David pamiandugan para sa Panginuun

¹⁸ Sa allun abiin, naku si Gad kan David buy sinabi kana, “Maku kan manyag pamiandugan para sa Panginuun sa panaran Arauna ya Jebuseo.” ¹⁹ Kabay naku si David buy dinyag nay kaganawan in-utus Panginuun sa kapamilatan Gad. ²⁰ Nakit Arauna ya mamaku kana si Arin David buy mani upisyal na. Kabay nagdani ya kan Arin David buy nagpalukub ya bilang panggalang kana.

²¹ Sinabin Arauna, “Kakaidwan kun Ari buy Amung, siyan naku kaya kangkuy ipus muta?”

Nakitbay si David, “Naku waku baydi amên saliwîn ya panaran mu, ta manyag

gakun pamiandugan para sa Panginuun amên tunggên nay salut.”

²² Sinabin Arauna kan David, “Kakaidwan kun Ari buy Amung, kêwên muy kaganawan bagay ya labay mu buy iandug mu sa Panginuun. Abiti ya mani bakay pan-êwêkên ya pan-iandug sa Panginuun, buy gamitin mu êt ya mani kayuy panadan lasi buy ya mani pamatuk ka ati amên pangusung. Idin muy kaganawan bagay ya ati sa Panginuun. ²³ Kaidwan na Ari, idin ku kamuy kaganawan bagay.” Sinabi êt Arauna sa ari, “Tanggapên dayin Panginuun Namalyari mu ya andug mu.”

²⁴ Nuwa sinabin Arin David kan Arauna, “Asê. Kaylangan kun saliwin kamuy mani bagay ya ati. A ku mam-i sa Panginuun Namalyari kun andug ga pan-êwêkên un ayin ulaga kangku.”

Kabay sinaliw David ya panadan Arauna buy ya mani baka na sa kapamilatan limampuy pirasun pilak. ²⁵ Pamakayari, nanyag si David pamiandugan para sa Panginuun sa lugal la abiin. Indin nay mani andug ga pan-êwêkên buy andug para sa mangêd da pamiaawyun. Pinakitbayan Panginuun ya panalangin David buy tinunggên nay salut sa Israel.